

MAGAZIN

26/01

2025/26-os évad

XIII/5. szám

FEBRUÁRI
MŰSORRAL ÉS
PROGRAM-
AJÁNLÓVAL

KASSA – BUDAPEST

Két Nemzeti, közös előadások

HATÁRHELYZETBEN

A beregszászi Revizor Pebizop háttere

JÓKAI 200

Laborfalvi Róza vagy Jókainé?

NYITÓKÉP

A KULTÚRA ÜNNEP

„A színházak közötti együttműködés legmagasabb szintje nem a vendéggjáték, a meghívás, a fesztiválszereplés, hanem a közös előadás” – mondja Vidnyánszky Attila a Kassai Nemzeti Színházzal együtt készített produkciók kapcsán. Az „ünnepelni való” együttműködésről készült összeállításunkban (a 6. oldaltól) a kassai igazgató, Ondrej Šoth megvalósult álmoként beszél a két teátrum kapcsolatáról, interjút olvashatnak a magyarul is játszó Peter Cibulával, és a felvidéki város színházi életébe is bepillanthatnak.

A beregszászi színház társulatának legfontosabb bázisa a budapesti Nemzeti. Legújabb előadásuk, a *Revizor* Pebizop apropóján olvashatnak a segítő együttműködésről, és arról, hogy a „legvadabb hullámvasúton” lévő társulat hogyan dolgozik a háborús körülmények között. „A színház azon kevés kulturális lehetőségek egyike a mai Kárpátalján, amelynek köszönhetően az otthonmaradtak legalább egy rövid időre, de kiszakadhatnak a háború fojtó légköréből” – mondja Sin Edina igazgató. (A 22. oldaltól.) Nézőpont rovatunk szerzői is a Gogol nyomán készült előadásról írnak – komédia a háború árnyékában. (28. oldal.)

A párbeszéd ünnepét jelenti minden évben a Madách Nemzetközi Színházi Találkozó, a MITEM. Az áprilisban kezdődő fesztivál kínálatából adunk ízelítőt. (Ajánlónk a 38. oldaltól.)

„Róza és Móric a kezdet kezdetén a környezetük és a világ ellentétes volta ellenére is szerették egymást, és nem az egymásból húzott haszonban mérték a frigyük értékét” – olvasható a Laborfalvi és Jókai házasságáról szóló írásunkban. Szécsi Noémi kultúrtörténész azt vette górcső alá, hogyan alakult a színésznő pályája a 200 éve született nagy író feleségeként. (A 42. oldaltól.)

Várjuk Önöket, hogy együtt ünnepelhessünk előadásainkon. Addig is jó olvasást!

Az Ádámok és Évák Ünnepe elnevezésű programon januárban, a Magyar kultúra napjához időzítvén minden évben diákszínjátékszök veszik birtokba a Nemzeti Színházat. | fotó: Eöri Szabó Zsolt

6

Kassa-Budapest

A színházak közötti együttműködés legmagasabb szintje nem a vendéjáték, a meghívás, a fesztiválszereplés, hanem a közös előadás. A kassai és a budapesti Nemzeti Színház közös előadásokat hozott létre a közelmúltban, amelyekben szlovák és magyar színészek játszanak együtt. Összeállításunk a kassai életbe is bepillantást ad.

22

Hullámvasúton

„Egyedüli magyar színházként járjuk a vidéket. Azért is, mert ez a feladatunk, és azért is, mert számítanak ránk. A színház azon kevés kulturális lehetőségek egyike a mai Kárpátalján, amelynek köszönhetően az otthon maradtak legalább egy rövid időre, de kiszakadhatnak a háború fojtó légköréből.” (Sin Edina)

38

13. MITEM

Párizstól Belgrádig, Barcelonától Bukarestig, Újvidéktől a japán Togáig, Kelettől Nyugatig jelentős társulatok és különleges előadások érkeznek az egy hónapon át tartó 13. Madách Nemzetközi Színházi Találkozóra (MITEM) a Nemzeti Színházba. Klasszikus művek kortárs értelmezései, műfaji kísérletek – a világszínház Budapesten.

42

Jókai 200

Laborfalvi Róza megcsinálta a szerencsáját ezzel a Jókaiával, sugallta rögvest az író halála után megjelent életrajzában Mikszáth Kálmán. Szerinte a harmincegy éves, talán már pályája delelőjén is túljutott tragika úgy csapott le 1848 márciusában a naiv, kedves, tehetséges fiúra, mint élete utolsó nagy lehetőségére... (Szécsi Noémi)

Címlapon:
Polyák Anita a Revizor PEBI3OP
című előadásban
| fotó: Eöri Szabó Zsolt

Jegyvásárlás

Jegypénztár a Nemzeti Színházban
1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.
telefon: +36 1 476-6868
e-mail:
jegypenztar@nemzetisinhaz.hu

Nyitvatartás:
H–V: 10–18 óra, illetve az előadások
kezdetig.

www.nemzetisinhaz.hu/jegyinformacio

KÉT NEMZETI – KASSA ÉS BUDAPEST

- 8** Nem szétválaszt, összeköt – Vidnyánszky Attila
- 10** Beteljesült álom – Ondrej Šoth
- 12** A gyakorlat teszi a „master”-t – Peter Cibula
- 18** Játékszínek és színjátékok Kassán

SEGÍTŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS •

A BEREKSZÁSZI SZÍNHÁZ

- 22** A legvadabb hullámvasúton ülünk – Sin Edina
- 24** Balázs Géza: Csak semmi pányik!

26 PREMIER GALÉRIA • REVIZOR PEBI3OP

NÉZŐPONTOK • REVIZOR PEBI3OP

- 28** Szécsi Noémi: Húsbavágó könnyedség
- 28** Harmath Artemisz: Robban

ELŐADÁS-AJÁNLO

- 30** Candide | Csongor és Tünde | Ázott hajában | Macskajáték |
Tündöklő Jeromos | Salome | Idegenek és ismerősök | Csalóka
szivárvány

13. MITEM

- 38** Szabó Réka: Kitekintés, párbeszéd
- 40** MITEM-előzetes

SZÍNHÁZTÖRTÉNET • JÓKAI 200

- 42** Szécsi Noémi: „Hosszúnak rövid” - Laborfalvi Róza vagy Jókainé?

47 A NEMZETI HÍREI

48 PROGRAMAJÁNLO

51 VÁLTSON BÉRLETET!

52 HAVI MŰSOR – FEBRUÁR

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

A Körhinta, A föltámadás szomorúsága
és az Egri csillagok című előadások
támogatója
a Nemzeti Kulturális Alap.

Nemzeti
Kulturális
Alap

KÉT NEMZETI – KASSA ÉS BUDAPEST

Júlia – JANA BALKOVÁ,
a Kassai Nemzeti Színház tagja

Rómeó – HERCZEGH PÉTER,
a budapesti Nemzeti Színház tagja

Közös színpadon

A kassai és a budapesti Nemzeti Színház együttműködése révén közös előadások születtek a közelmúltban, amelyekben szlovák és magyar színészek játszanak együtt. Januárban a Rómeó és Júlia mellett az Anne Frank naplója és a Márai című darab is látható volt Budapesten. Összeállításunk ennek aparopóján a két nemzeti színház együttműködésébe és a kassai színházi életbe ad bepillantást.

HATÁRTALAN SZERELEM — FILM ÉS RIPORT

A kassai és a budapesti Nemzeti Színház rendhagyó Rómeó és Júlia-előadásának előkészületeiről, a próbafolyamat kihívásairól és a két társulat összehangolódásáról Nagy Anikó Mária rendező lírai werkfilmet készített Határtalan szerelem címmel. A dokumentumfilmben megszólalnak a produkció alkotói, bepillantunk a próbákba és a kulisszák mögé.

A közös munkáról a Nemzeti Magazin 2025. áprilisi számában olvasható riport, amely az intézményi és a színészi összjátékról, a szlovák-magyar megértés fontosságáról szól, és az is kiderül, mi köze van a kétnyelvű előadás születésének a háromfejű sárkányhoz...

„Mi minden környező országban törekszünk jó kapcsolatok ápolására, mert szégyen, ha nem ismerjük a saját régióink színházművészetét, gondolkodásmódját. Hogyan várhatjuk el, hogy ne csupán a politikai előítéletek alapján közeledjenek hozzánk, ha mi érdektelenek vagyunk az irányukban?

Nem szétválaszt, összeköt

Vidnyánszky Attila a kassai együttműködés és a kölcsönös megértés jelentőségéről

A színházak közötti együttműködés legmagasabb szintje nem a vendégjáték, a meghívás, a fesztiválszereplés, hanem a közös előadás – indokolja Vidnyánszky Attila vezérigazgató, miért tartja a Kassai Nemzeti Színházzal közös (januárban a Nemzetiben is műsorra tűzött) produkciókat rendkívül fontosnak. A budapesti Nemzeti azonban nemcsak a kassai társulattal, hanem más szomszédos országok színházaival is folyamatosan keresi az együttműködés lehetőségét.

Hogyan jutott el odáig a Nemzeti Színház, hogy immár három közös produkciót készített a Kassai Nemzeti Színház társulatával?

– A kérdés megválaszolásához kicsit hátrébb kell lépnem, mert csak távlatosabb gondolkodással érthetőek meg a szándékaink. 2013-as kinevezésem óta keresem a kapcsolatot a hazai nemzetiségi társulatokkal – ezért fogadtuk be a Jelen/Lét, a hazai kisebbségek színházainak seregszemléjét. Majd az újvidéki Synergy Fesztivált „építettük be” a Madách Nemzetközi Színházi Találkozó (MITEM) programjába, amely az őshonos kisebbségek társulatait mutatja be. És kezdetektől fontosnak tartjuk, hogy a világ jelentős társulatai mellett mindig meghívjunk a szomszédos országokból magyar vagy a többségi társadalom nyelvén működő, kiemelkedő művészi színvonalú színházakat a MITEM-re. Ez az immár évtizedes erőfeszítésünk rengeteg gyümölcsöt hozott, ezért amikor 2023-ban mi rendezhettük a Nemzetközi Színházi Olimpiát, a magyarországi partnereinket megkértük, hogy ők is tegyenek hasonlóan – az olimpiai programhoz való csatlakozás feltétele az volt, hogy egy külföldi mellett egy határon túli előadást is hívjanak meg – a további kapcsolatépítés kiindulópontjaként. Azt szerettük volna jelezni, hogy a belterjes és bezárkózásra hajlamos magyar színházi élet számára érdemes a határainkon kívülről érkező impulzusokra is figyelni.

Milyen eredményei vannak a Nemzeti számára ennek a hídépítésnek?

– A gyakran történelmi és napi sérelmekre épülő szomszédi viszonyainkban egyáltalán nem kézenfekvő ez a kezdeményezés. Elszigetelten természetesen korábban is akadtak együttműködések, de mi kitartóan és igazi nyitottsággal fordulunk a környező országok jelentős színházai felé. A politika által okozott sebeket a saját területünkön, a színházművészet terén próbáljuk gyógyítani. Együttműködéseink a kölcsönös megértés szándékára épülnek. Ennek példája, hogy a történelmi fájdalmainkat is megfogalmazó nemzeti tragédiánkat éppen a román fővárosban láthatta a közönség: 2024. április 9-én Bukarestben mutattuk be Katona József klasszikusát, a *Bánk bánt*, amelyet nagy érdeklődés fogadott az ottani Nemzetiben. A bukaresti társulattal közös produkcióra is készülünk. A *Bánk bánt* és a *Körhinta* című produkciónkat 2018-ban a fennállásának 150. évfordulóját ünneplő belgrádi Nemzeti Színházban láthatta a helyi magyar és szerb közönség.

Hogyan változtatta meg a kapcsolatépítés folyamatát az orosz-ukrán háború?

– Mi minden környező országban törekszünk jó kapcsolatok ápolására, mert szégyen, ha nem ismerjük a saját régióink színházművészetét, gondolkodásmódját. Hogyan várhatjuk

Ondrej Šoth és Vidnyánszky Attila a Nemzeti Színházban bemutatott Rómeó és Júlia előadás után

el, hogy ne csupán a politikai előítéletek alapján közeledjenek hozzánk, ha mi érdektelenek vagyunk az irányukban? A felsorolt társulatokon kívül ezért is kötöttünk együttműködési megállapodást tavaly a Macedón Nemzeti Színházzal, valamint a Mongol Nemzeti Dráma Színházzal. Természetesen, ha a háború nem szól közbe, folytattuk volna az egyébként remek kapcsolat építését keleti szomszédunkkal is. Még a háború előtt alakítottunk ki jó kapcsolatot a kijevi Ivan Franko Nemzeti Drámai Színházzal. De ugyanígy kötöttünk együttműködési megállapodást a szentpétervári Alekszandrinszkij Színházzal is. Reméljük, mielőbb visszatérhetünk a korábbi baráti útra. De a háború más következménnyel is jár a Nemzetire nézve. Attól fogva, amikor 2022-ben a fegyveres harcok új, tragikus szakaszba léptek, ügyünknek tekintjük, hogy a beregszászi magyar társulatot ne csak befogadjuk, hanem közös előadások is készüljenek. Ennek a legújabb hozadéka a *Revizor* Pebizor című decemberi bemutatónk. *(Lásd a Nézőpont rovat írásait az előadásról – 28. oldal, és összeállításunkat a 22. oldaltól.)* Ebből a közös munkából születik majd meg májusban a Sztálin utasítására 1947-ben meggyilkolt munkácsi görög-katolikus püspökről, Romzsa Tódorról szóló előadás is.

Visszatérve a kassai Nemzetire: az orosz-ukrán háború nem befolyásolja, de a közéletben kölcsönös bizalmatlanság jellemzi a magyar-szlovák viszonyt. Hogyan sikerült mégis együttműködésre lépni a Kassai Nemzeti Színházzal?

– Ebben kulcsszerepe van Hetey Ágota kassai főkonzulasszonynak, ő ismertetett meg minket egymással, s a bizalom már az első találkozásunkkor kialakult Ondrej Šoth főigazgató úrral. A MITEM-re próbálkozásaink ellenére hosszú ideig nem tudtunk szlovákiai szlovák színházat meghívni, miközben minden más országból, ahol él magyar kisebbség, vendégül láttunk már román, szerb, horvát, szlovén társulatokat. A kassai állami szlovák színházzal tört meg ez a jég. Első alkalommal, a 2023-as Jelen/Lét Fesztivál keretében a női egyenjogúságért küzdő és az 1950-es években kivégzett cseh jogász, Milada Horáková életét feldolgozó előadást mutatták be nálunk, sőt, a darabot Esterházy János csehszlovákiai magyar mártír politikus emlékének ajánlották. 2023-ban a *Hamlet-rituálé* című Šoth-koreográfiával vettek részt a 10. Nemzetközi Színházi Olimpia keretében zajló 10. MITEM-en, 2024-ben pedig a *Memento mori – Anne Frank naplója* című balettelőadással érkeztek a pesti Nemzetibe. Együttműködésünk jegyében,

amikor Pesten játsszuk ezt az előadást, annak egyetlen beszélő szereplőjét a nemzetis Sipos Ilka alakítja. Ezt a kapcsolatot emeltük közösen új szintre, amikor 2024 őszén arra vállalkoztunk, hogy egy határokon átívelő előadást hozunk létre, a *Rómeó és Júliát*, amelyben a Montague-kat magyar, a Capuleteket szlovák színészek alakítják. A nagy logisztikai igényű darabot a 2025 januári kassai bemutató óta repertoáron tartja a kassai Nemzeti, és a kétnyelvű előadás látható volt azóta Pesten tavaly a MITEM-en, de idén januárban kétszer a Nemzeti rendszeres programjában is műsorra tűztük. A különleges próbafolyamat során megtapasztalhattuk: a színészek a játékon keresztül tudnak igazán közel kerülni egymáshoz. A személyes jó kapcsolatnál nincs jobb! A rövid, és ezért intenzív közös munka alkalmat adott beszélgetésekre, egymás alaposabb megismerésére. Tágabb, a darab történetén túlmutató értelmet kapott Lőrincz barát drámabéli reménye: „Családok haragja, e viszály itt / Talán e friggyl szeretetre válik.”

Kinek a kezdeményezése volt a közös Márai-előadás?

– A *Rómeó és Júlia* részben azért is született újjá, mert az előadást a 2023-ban bekövetkezett baleset után pihentetni kellett, majd valahogyan újra kellett gondolni. Ezért fordultam a kas-

saiakhoz a kétnyelvű előadás ötletével. A Márai-produkciójuk „közössé tétel” viszont már az ő kezdeményezésük. 2013-ban, amikor Kassa Európa kulturális fővárosa volt, Ondrej Šoth *Márai* címmel készített egy különleges táncszínházi előadást, aminek fontos üzenete volt. A máig repertoáron lévő produkciónak van egy narrátora, akit Budapesten a Nemzeti Színház művésze, Bordás Roland alakított a januári előadásokon – így vált közössé ez az alkotás is. Az *Anne Frank naplója*, a *Rómeó és Júlia*, valamint a *Márai* mellett szeretnék megemlíteni még egy negyediket is. A Déryné Program indító előadása 2020-ban Herczeg Ferenc *Déryné ifjasszony* című vígjátéka volt – a magyar nyelvű színjátszás kialakulásáról, megerősödéséről szóló darab második felvonása Kassán játszódik. Mi pedig a Kassai Nemzeti Színház meghívására ott vendégszerepelhettünk. Lelket-szívet melengető érzés, hogy az időnként rendkívül rossz hangulatú közéleti fejlemények és a szlovákiai kulturális finanszírozási nehézségek ellenére is közösen tudunk dolgozni. Az együttműködésünk bizonyítja: ha nem arra összpontosítunk, ami elválaszt bennünket, hanem kitartóan keressük azokat a szálakat, amelyek összekötnek, megtaláljuk!

LUKÁCSY GYÖRGY

ONDREJ ŠOTH

Beteljesült álom

Saját szabadságunk ott ér véget, ahol a másik szabadsága kezdődik. Ezt tiszteletben kell tartani, legyen szó akár a *Rómeó és Júlia* című darabról, akár két nemzetről. Az a fontos, hogy mindig a szabadságot és a szeretetet válasszuk – fogalmaz Ondrej Šoth, a Kassai Nemzeti Színház igazgatója az összeállításunk számára küldött írásában.

Különös jelentősége van annak, ha ebben a zaklatott európai korszakban a szeretetről is beszélünk. A geopolitikai átrendeződések idején, amikor mindennapjainkat információs nyomás, bizonytalanság és lelki kiüresedés fenyegeti, a színház képes visszavezetni bennünket önmagunkhoz, és a hazánkhoz fűződő kapcsolatunkhoz.

Fontos ugyanakkor, hogy közös történelmi tapasztalat köt össze bennünket: a szocializmus múltjának öröksége, a visegrádi térség jelene. A közös totalitárius múlt a jelenben – meggyőződésem szerint – nem elválaszt, hanem éppen ellenkezőleg: utat nyit az együttműködés felé. Különösen fontos ez a jövő szempontjából, hiszen a magyar, a szlovák, a cseh és a lengyel gondolkodásmód kölcsönösen inspirálhatja és gazdagíthatja egymást. Ezért egy olyan sokréttű együttműködés, ami a kassai és a budapesti Nemzeti Színház között megvalósult, hosszú évek kitartó törekvéseinek eredménye, számomra egy beteljesült álom. A szomszédos országok nemzeti intézményei közötti hidak építése nem csupán kulturális gesztus, hanem jövőbe mutató felelősségvállalás.

Jelenet a Kassai Nemzeti Színház Budapesten is bemutatott Anne Frank naplója című táncelőadásából

A színház számomra mindig a személyes jelenlét és az emberi minőség terét jelentette. Ezért is csodálom a színészeket, és azért tartom kivételes alkotónak Vidnyánszky Attilát, mert előadásai alapján meggyőződés, hogy nemcsak rendkívül karakteres rendező, hanem markáns alkotói személyiség is: nagyvonalú, nyitott gondolkodású ember, akinek színházi munkái túlmutatnak a jelenen, és időtálló kérdéseket fogalmaznak meg. Az általa vezetett Nemzeti Színházzal együttműködni ösztönző tapasztalat számunkra. És nem csupán a közös előadásokról van szó, elsősorban a *Rómeó és Júliáról*, amelyben szlovák nyelven a Capuleteket, magyarul a Montague-kat alakítják a két társulat művészei. De szó van két kassai táncelőadásról is – *Anne Frank naplója*, illetve *Márai* –, amelyeknek egy-egy „beszélő” szereplőjét Budapesten az ottani Nemzeti színészei magyarul alakítják, s így nem csupán vendégjátékok ezek, hanem közös előadásokká vált események. És szó van a MI-TEM-en és a Színházi Olimpián való részvételünkről is. Összinté örömmel tölt el bennünket, hogy a jövőben prózai és táncszínházi projektek révén rendszeresebbé válhatnak ezek a találkozások.

Kassán a magyar színházi kultúrának megkerülhetetlen szerepe van – időről időre szerepelnek magyar szerzők a kínálatunkban, tavaly februárban például Székely Csaba *Bányavirágját* mutattuk be. A *Márai* című táncelőadásunk pedig 2013-ban készült, amikor Kassa Európa kulturális fővárosa volt. Ez a jelenlét gazdagítja a kassai – és most már a budapesti – színpadot is, új látásmódokat és inspiráló színházi megoldásokat hoz. Ugyanakkor a magyar és a szlovák színészek közös munkája Szlovákiában még ma sem magától értetődő gyakorlat. Pedig az eltérő kulturális tapasztalatokból fakadó közös értelmezések képesek elmélyíteni a színpadi élményt. Mindez a táncszínházra is érvényes, amelynek Kassán jelentős hagyománya van.

A közönség az együttműködésből születő értéket felismeri. A kétnyelvű *Rómeó és Júlia*nak nemcsak kassai magyar és szlovák nézői vannak, hanem a környékről, sőt távolabbi városokból is útra kelnek érdeklődők, hogy tanúi lehessenek ennek a rendhagyó Shakespeare-előadásnak. Nagyra becsüljük ezt az elkötelezettséget. A visszajelzések egyöntetűen pozitívak. A kassai Janka Balková (Júlia) és a budapesti Herczegh Péter (Rómeó) színpadi találkozása a szerelem tiszta harmóniáját teremtette meg: két szív ugyanarra a ritmusra hangolódott. A különböző nemzetiségek jelenléte szavak nélküli, csendes érzelmi találkozássá nemesült.

A közös Rómeó és Júlia kassai bemutatója, 2025. január

A gyakorlat teszi a „master”-t

Peter Cibula, a Kassai Nemzeti Színház művésze az amatőrök profizmusáról, a két nyelven megélt és megírt kalandokról

Peter Cibula Kassán előbb a magyar társulat, a Thália Színház tagja volt, pedig az anyanyelve szlovák, és csak szlovák iskolákba járt. Színészmesterséget hamarabb kezdett tanítani a kassai konzervatórium diákjainak, mint elkezdte volna tanulmányait a Besztercebányai Művészeti Egyetem Színművészeti Karán. Szinte minden színpadi műfajban bemutatkozott már. Jelenleg a Kassai Nemzeti Színház tagja. A budapesti Nemzeti Színház közönsége a közös Rómeó és Júlia-előadásban láthatta a szlovákul beszélő Capulet szerepében.

De hol tanult meg magyarul?

– A szüleim szlovákok. Otthon szlovákul beszélünk. Viszont az apai nagymamám magyarul szólt hozzám. Értettem, mit kérdez, de szlovákul feleltem neki, és ő is értett engem.

Akik hallottak minket, nagyon jól szórakoztak azon, ahogy mi beszélgettünk. A faluban és a környéken is sok magyar élt, olyanok, akik szlovákul is beszéltek, de ha játszottunk, értettem őket, ha magyarul mondtak valamit.

Ipolyságon született, gondolom a kórházban. Melyik faluban élt a család?

– Ipolyságtól úgy tíz kilométerre van ez a Palást nevű falu, ahová hazavittek a kórházból. Az ottani iskolában tanított az édesanyám, az volt az első munkahelye. Odahelyezték. Abban a faluban ismerte meg az apámat. Négyéves voltam, amikor beköltöztünk Lévára. Az öcsém már ott született. Én is ott végeztem a szlovák alapiskolát. Utána a Lévától úgy 25 kilométernyire található Zseliz szintén szlovák nyelvű gimnáziumában tanultam. Ez így persze nem igaz, mert nem nagyon érdekelt a tanulás. Sokat hiányoztam. Minden mással foglalkoztam inkább, mint az iskolával.

Mi foglalkoztatta akkoriban leginkább?

– Főleg a sport érdekelt. Mindent kipróbáltam. Fociztam, kosárlabdáztam. Bekerültem a lévai csapatba, azt hittem, profi kosaras leszek. Komolyan vettem az edzéseket, készültem a sportolói pályára. Azt gondoltam, 30-35 éves koromig játszom, aztán ha megkapom a sportolói nyugdíjat, utána sportriporter leszek. Aztán 14-15 éves koromban egyszer kiment alólam a láb – insztrakadás. A hirtelen növekedés okozhatta a bajt.

Emiatt talán fél évig is kórházban voltam. Nagyon megijedtem, amikor hallottam, hogy az orvos azt mondja anyámnak, talán kerekesszékekben fogom leélni az életem. Ezt semmiképpen nem akartam. Kaptam a kezeléseket, de amikor lehetett, felkeltem az ágyból és járkáltam. Nem engedtem, hogy az izmaim elgyengüljenek. Szerencsére meggyógyultam, de az aktív sportolásról le kellett mondanom.

Ezután következhetett a színház!

– Az én pályaválasztásom nem volt ilyen egyértelmű. Akkor még eszembe sem jutott a színház, nem úgy gondoltam rá, mint életpályára, munkalehetőségre. De még az is lehet, hogy már régen erre készültem. A könyvek bolondja voltam. Nagyon szerettem olvasni. Az egyik kedvencem abban az időben Jack London volt. Valamelyik regény végén volt egy rövid ismertetés az életéről. Ott írták, hogy azért csinált mindenfélét, hogy minél több tapasztalatot szerezzen az regényíráshoz. Én is mintha gyűjtöttem volna a karaktereket, a különleges élethelyzeteket. Mindenféle feketemunkát elvállaltam. Már gimnazista koromban jártam az éjszakát, kocsmákban is dolgoztam.

Az első színházi élménye melyik városhoz vagy társulathoz kötődik?

– Nem tudnék most valami nagy és emlékezetes színházi élményt felidézni. Hozzánk a legközelebbi színház a 45 kilométerre lévő Nyitrán volt. Az én színházi történetem az iskolában kezdődik, és az leginkább édesanyámnak köszönhető. Neki voltak kis színjátszói, és 13 éves koromig én is szerepeltem nála. Mindenki szívesen járt ezekre az összejövetelekre, egyre több gyerek volt a csapatban. Később pedig, amikor már olyan sokan voltak, hogy édesanyám egyedül nem győzött velük foglalkozni, a kisebbeket rám bízta. Ha jól számolom, másfél évtizedig együtt csináltuk anyuval ezt az egész iskolai színjátszást, a szervezést, rendezést, próbákat, előadásokat. Mikor átadta nekem a kicsiket, először csak azt kérte tőlem, hogy tanuljunk verseket a gyerekekkel, hallgassam meg őket, gyakoroljuk a szereplést. Ez így is történt egy ideig, de aztán csak betanítottam nekik kisebb jeleneteket, aztán Andersen-meséket dramatizáltam nekik, műsorokat állítottam össze, lettek önálló előadásaink, és szép sikereink. Közben én is csatlakoztam az amatőr mozgalomhoz, a Garam-völgyi színjátszókhoz. Jó kis csapatunk lett. Ennek az amatőr mozgalomnak köszönhetem, hogy minden színházi munkát megtanultam a gyakorlatban. Akik innen indulnak, azok általában mindent elvállalnak. Ha kell, díszletet építenek, vagy ha valami kísérleti előadásban kapnak szerepet, attól sem riadnak meg.

**„Jól éreztem magam
a kassai magyar Thália
Színházban is. De kaptam
egy ajánlatot a kassai szlovák
színházról, és 21 éve ott
vagyok. Több lehetőségem
lett, szinte minden műfajban
kipróbálhattam magam.
Még operettben és
a *Márai* című balettben is
játszhattam.**

PETER CIBULA

A szlovák színész 1973-ban született Ipolyságon, Léván nőtt fel. Volt kocsmáros, pincér, szakács, kidobó ember, általános iskolai tanár, amatőr társulatok színész-rendezője, ír darabokat, játszik filmekben, színésmester-

séget is tanít. Az iglói szlovák nyelvű Szepességi Színházban kezdte hivatásos színészi pályáját, 2002 és 2004 között a kassai magyar színház, a Thália művésze volt, 2004 óta a szlovák nyelvű Kassai Nemzeti Színház társulatának színésze és rendezője. A kassai és a budapesti Nemzeti közös, kétnyelvű *Rómeó és Júlia*-előadásában Júlia apját alakítja.

De érettségi után mégsem a színművészetit választotta, hanem a pedagógiai főiskolát...

– Az a lévai pedagógiai intézmény nem főiskola volt. Inkább szakképző iskolának mondanám. Szerencsére végezhettem „távúton”, csak negyedévenként kellett a vizsgákra bemenni. Könnyen tanultam, és közben rengeteget dolgoztam. Akkoriban voltam kocsmáros, pincér, szakács, kidobó ember, házakat festettem, videót kölcsönöztem, kanálist pucoltam...

Se tanítás? Se színjátszás?

– A színjátszás folyamatosan megvolt. Foglalkoztam az iskolai gyerekcsoportokkal, és én is játszottam az amatőr együttesben. Ez az érdeklődés akkor sem szakadt meg, amikor elkezdtem tanítani. Előbb egy lévai iskolában kaptam munkát, ott voltam két évig, aztán a Lévától alig húsz kilométerre délkeletre fekvő Horné Zbrojníky, vagyis Fegyvernek nevű kis község következett. Voltak testnevelés- és zeneóráim is, de leginkább napközi.

Mintha egyre távolabb került volna a színházról.

– Éppen egyre közelebb kerültem a színjátszáshoz. Sőt, ekkor dönt el, hogy ez az én utam. Jártam a fesztiválokra, szakmai rendezvényekre, vittem a csoportjaimat is, igyekeztem megismerni a szakirodalmat. Két barátommal egy kortárs szlovák szerző Jánosikról, a betyárról szóló darabjával jelentkezünk egy találkozóra, amin díjakat is kaptunk. Igen ám, de emiatt kénytelen voltam beteget jelenteni az iskolában. Aztán megnyertük a versenyt, az újság ezt megírta, a képem is megjelent a lapban. Hiába vittem az iskolába az orvosi papírt, az igazolást, hogy beteg voltam, kiderült a hazugság. Az igazgató azt mondta, nem hosszabbíthatja meg a szerződésemet. Erre mondtam

neki, hogy ezt nagyon szépen köszönöm. Talán azt hitte, gúnyolódok, de komolyan gondoltam, mert ekkor végre eldől, hogy a színház felé kell továbbmennem.

Miért éppen az iglói Szepességi Színházat választotta?

– Fordítva történt: a színház választott engem. De hol vagyunk még attól?! Miután otthagytam az iskolát, előbb szabadúszó lettem. Két társammal alapítottunk egy kis társulatot. Úgy döntöttünk, minden évben megcsinálunk egy gyerekdarabot, egy felnőtteknek szóló előadást és egy kabarét. Ehhez persze szükség volt mások segítségére is, így egyre több ismerősünk, barátunk lett a színészek, előadóművészek között. Ehhez jött még, hogy a járási vezetés közben megbízott az amatőr színházi ügyek összefogásával. Így lett még több barátom ezen a területen. A csoportok számára szerveztem szakmai továbbképzéseket, ismert művészeket hívtam előadásokat tartani, segítettem a pályázatok megírásában, a fesztiválokon való részvételben. A hivatásos Szepességi Színház eszembe nem jutott volna! Az történt, hogy Iglón az állatkertben volt valami rendezvénysorozat, és az egyik meghívott csapat lemondta a felépést. Minket hívtak helyettük. Az egyik mesémet két nap összesen tízszer adtuk ott elő, olyan nagy volt az érdeklődés. Többször megnéztett minket a Szepességi Színház igazgatója, és felajánlotta nekem, hogy menjek el hozzájuk konkurzusra – hogy is mondják magyarul? – ja, igen, meghallgatásra. Így lettem 1998 szeptemberétől iglói színész, a Szepességi Színház tagja. Ott aztán a négy év alatt tizenöt darabban játszottam, volt egy rendezésem, egynek én voltam a dramaturgja, két mesémet is bemutattuk. Közben dolgoztam az ottani televízióban, a művészeti iskolában, egy poprádi rádióban, készítettünk hangoskönyveket...

A színművészeti még akkor sem jutott eszébe?

– Éjjel-nappal a színházzal foglalkoztam az elmúlt évtizedekben. Nem éreztem, hogy szükségem lenne hivatalos papírra. Most a Besztercebányai Művészeti Egyetem Színművészeti Karának vagyok a rendező és dramaturg szakos hallgatója. Az alapképzést elvégeztem, még másfél év, és „master” leszek.

Mégis fontos lett a papír? Vagy elbizonytalanodott volna?

– Nem, nem. Csak megnyugtat, hogy átgondolhatom, megszerezhetem a színházzal, a drámaírással, a rendezéssel kapcsolatos ismereteimet.

Az újabb meglepetés a pályáján, hogy az iglói szlovák színház-tól magyar társulathoz szerződött. Hogy jutott eszébe Kassa és az ottani Thália?

– Ez is egy véletlennek köszönhető. Pozsonyban volt egy filmes konkurzus – szóval meghallgatás, vagy ezt most már talán úgy kellene mondani, hogy casting. Onnan együtt utaztam hazafelé Bocsárszky Pállal, aki meghívott Kassára a magyar színházba, a *Caligula* című Camus-dráma bemutatására. Ebben ő és a fia, Bocsárszky Attila is szerepelt. Attila most is ennek a társulatnak a tagja. Azt mondtam, eljövök, ha éppen nem lesz előadásom. Szerencsére szabad voltam aznap. A szünetben együtt cigarettáztunk és beszélgettünk Patyival. Tőle kérdezte meg az akkori igazgató, Kolár Péter, hogy ki vagyok, mert hallotta, hogy a színház volt a téma. Csodálkozott is, hogy szlovák társulathoz tartozom, mert azt hitte, magyar színész vagyok.

Cibula Péter Capulet szerepében –
az alsó képen a feleségét játszó Henrieta Kecerovával

Szúrjuk itt közbe, hogy Kolár Péter a felvidéki magyar kulturális élet meghatározó alakja volt. Nem sokkal azután, hogy 1990-ben átvette a Magyar Területi Színház kassai Thália Színpadának vezetését, az intézmény önállóvá vált Kassai Thália Színház néven. Kolár pár éves megszakítással 2011-ig vezette a teátrumot.

– Kolár érdeklődése olyan komoly volt, hogy eljött megnézni Iglóra, vele volt Darina Poldaufová, az akkori művészeti vezető és Pólos Árpád színész, akivel később nagyon jó barátok lettünk. Meghívtak a következő konkurzusra, amikor új tagokat kerestek az itteni társulathoz. De én akkor éppen a Tátrában voltam, egy filmsorozat készült a hegyi mentőkről cseh, szlovák és lengyel koprodukcióban. Abban volt egy jó szerepem. Egyáltalán nem készültem a kassai meghallgatásra. Közben az időjárás miatt csúszott a forgatás, kaptunk egy szabadnapot. Pihenhettem volna a poprádi szállodában, de nem hagyott nyugodni ez a meghívás. Vonatra ültem, de akkor eszembe jutott, hogy még egy verset sem tudok magyarul, ezért útközben megírtam. Ezt meghallgatták, mást nem is kértek tőlem. Volt vagy húsz jelentkező. A többiekől kértek monológot, kellett nekik énekelni, táncolni. Én meg csak bosszankodtam, hogy inkább kialudtam volna magam Poprádon. Azzal engedtek el, hogy két héten belül értesítenek... Értesítettek. Felvettek.

Emlékszik még a versre?

– Valahogy úgy kezdődött: Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy rózsabolt, és a boltban a pult mögött egy gyönyörű

leány volt... Ennyi jut most eszembe. De az biztos, hogy több kövel kapcsolatos hasonlat, metafora volt benne. Arról írtam, hogy az ember sokféleképpen használja ezt a kemény anyagot. Ha kell, építésre, rombolásra, vagy készülhetnek belőle szobrok. Azóta szlovákul is megírtam ezt a verset.

Azt hittem, hogy csak színpadi műveket ír!

– Régóta írok verseket. Már két verseskötetemet jelent meg. A Kassai Nemzeti Színház kisszínpadán 2026. február 20-án lesz az első szlovák feministaként ismert publicista, Hana Gregorová történetét idéző drámám, a *Hana, baba femina* bemutatója. A címszerepet Alena Ďuránová, a színház prózai tagozatának vezetője alakítja. Az a megtiszteltetés ért, hogy rendezhetem is az előadást.

Olyan még nem volt, hogy színészként is szerepelt volna a saját darabban és a saját rendezésben?

– Kőszínházban még nem rendeztem saját darabban saját magam, de az amatőr csapatban, a saját kis társulatban ez gyakran előfordul.

A színműírást a mesékkel kezdte. A Kassai Nemzeti Színházban most is műsoron van egy meséje...

– Dobsinszky-mese alapján írtam a színpadi játékot arról a Pálról, aki az ördögtől sem félt. Ezt is én rendezhettem. Tavaly júniusban volt a bemutató. Ebben az évadban pedig a csehországi Jihlava színházában rendeztem egy olyan *Pinocchio*-előa-

dást, amelynek szintén én írtam a szöveggönyvét, természetesen tiszteletben tartva az eredeti Collodi-könyvet.

A gyerekek megnyerését a színháznak mindig is fontosnak tarthatta. Gondolom, ezért indították 2002-ben a bohócos programot, amikor a Tháliába szerződött.

– Azt most nem kezdeném magyarázni, hogy miért fontos a gyerekekkel megszerettetni a színházat. Az volt az ötletem, hogy legyen a színháznak egy bohóca, aki fogadja a gyerekeket a színházban. Aztán írtunk a magyar iskoláknak, ahonnan voltak bérletesek, hogy szavazzanak: mi legyen a bohóc neve. Kollár Péter igazgató nagyon nyitott volt erre az ötletre is. Elindult a program, de aztán 2004 decemberében eljöttem onnan.

Nem érezte jól magát, vagy jobb ajánlatot kapott?

– Nem panaszkodnék, jól éreztem magam a Thália Színházban is. Ahogy odakerültem, 2002 szeptemberében egy saját mese, a *Cirkuszi álom* rendezésével kezdtem, aztán hat darabban szerepeltem. De kaptam egy ajánlatot a kassai szlovák színháztól, és 21 éve ott vagyok. Több lehetőségem lett, szinte minden műfajban kipróbálhattam magam. Még operettben és a *Márai* című balettben is játszhattam – de nem táncolok! Én csak a narrátor vagyok. Közben tizenöt évig taníthattam színészmesterséget a kassai konzervatóriumban, és működik a saját kis társulatom, a Teatro Sapiens is. A Kassa közelében lévő Barcán lakom, és az ottani kultúrházban próbálunk. Kassán is vannak játszóhelyeink, de megyünk, ahová hívnak minket. Szerencsére nem szakadt meg a kapcsolat a magyar kollégákkal sem. Miután eljöttem a Tháliából, vendégként két gyerekdarabomat is megrendezhettem ott. Sajnos, volt egy szomorú meghívásom is: Pólos Árpád barátom halála után én vettem át az öreg Noszty szerepét a *Nosztyfiú esete Tóth Marival* című előadásban.

Magyar színészekkel a budapesti és a Kassai Nemzeti Színház közös *Rómeó és Júlia*-előadásai kapcsán is találkozhatott. Mit szólt ehhez a színpadi kétnyelvűséghez?

– Először meglepett az ötlet. Aztán nagyon örültem, hogy megismerhettem Vidnyánszky Attilát. Sokat hallottam, olvastam már róla, és most a szlovák színészekhez rendelt asszisztensként dolgozhattam vele. Tolmácsként pedig segítettem a megértést a kollégák között. Mindehhez jött ráadásként Capulet szerepe.

A közönség ugyanúgy fogadta ezt az előadást Kassán, mint Budapesten?

– Ha a színpadon vagyok, ha benne élek a szerepben, akkor nem nagyon figyelek a nézőtérre. 2025 januárjában volt a kassai bemutató – állva tapsolt a közönség, és amikor Pesten játszottuk, szintén nagy sikerünk volt. Örülök, hogy idén januárban újra itt lehettünk, és kétszer is játszottunk Budapesten, de többször is érdemes lenne műsorra tűzni. A nyelvi megértéssel nem lehet gond. Mindkét helyen feliratozzák az előadást, Kassán pedig sokan beszélnek mind a két nyelvet. A pesti Nemzetiben az egyik előadás után volt közönségtalálkozó, és utána külön is köszöntött minket egy kisebb szlovák társaság. Kiderült, hogy ők valamilyen munka miatt voltak éppen Magyarországon, és tudtak az előadásról. Nekik is nagyon tetszett ez az összjáték.

FILIP GABRIELLA

| fotók: Eöri Szabó Zsolt, Kassai Nemzeti Színház

Játékszínek és színjátékok Kassán

A Kassai Nemzeti Színház és a budapesti Nemzeti Színház együttműködéséről, a kétnyelvű Rómeó és Júlia-előadásról, Márai Sándor színpadi jelenlétéről, a város színházi életéről mai kassai polgárok véleményét is összegyűjtöttük.

– Természetesen ott voltam a két színház közös *Rómeó és Júlia*-bemutatóján a Kassai Nemzeti Színházban – mondja CZAJLIK JÓZSEF, a Kassai Thália Színház igazgatója. – Régóta ismerjük egymást a rendezővel, Vidnyánszky Attilával. Ő is kötődik ehhez a városhoz. Itt volt a Tháliában az első kassai rendezése, a híres Feydeau-bohózat, a *Bolba a fülbe* 1993-ban. Én akkor még a szomszédos magyar tannyelvű középiskolában az Iparista Kisszínpadon, az IKSZ-ben játszottam, rendeztem, és persze néztük a Thália előadásait is. Abban az évben érettségiztem. A színművészeti főiskolát, a rendező sza-

kot csak később végeztem, és itt lettem pályakezdő színész. Így később engem is rendezett Attila. Volt egy kisebb szerepem a '96-ban bemutatott *Don Juan, avagy a kőszobor lakomája* című Molière-vígjátékban. Tehát a szakmai kapcsolat, a régi ismeretség miatt is elmentem volna erre a bemutatóra. De ezen túl is nagyon jó volt látni ezt az előadást, a két színház művészeinek együttműködését.

Azt a kérdést értelmetlennek tartja Czajlik József, hogy nem félt-e attól: a két nyelven beszélő színpadi család haragja utalhat a szlovák–magyar konfliktusra is.

– Ez egy klasszikus szerelmi történet, szó sincs politikai aktualizálásról – utasítja el a felvetést az igazgató. – Éppen az egy-másra figyelmet, a kapcsolattartást segítheti az ilyen közös munka. A történetet mindenki ismeri. A két nyelv ebben az esetben inkább csak jelzés, utalás arra, hogy nem vagyunk egyformák. A színész egyébként sem csak szavakkal, sokkal inkább a gesztusaival, a mozdulataival, a tekintetével, a testével közvetíti az érzelmeit – és együtt hajolnak meg a tapsrendnél.

A két kassai színház jó kapcsolatának bizonyítékeként említi az igazgató, hogy jelenleg két előadásukban is játszik náluk vendégként Michal Soltész, a Kassai Nemzeti Színház tagja, aki természetesen jól beszél magyarul is. Vagy Peter Cibula, aki a *Rómeó és Júlia*-előadásban is játszik, szintén szerepelt a Tháliában színészként és rendezőként is. Amikor pedig a Kassai Nemzeti Színházban a budapestiekkel közös 2025. január 17-i Shakespeare-bemutatóra készültek, a Thália társulatából Bocsárszky Attila tolmácként segítette a szlovák és a magyar színészek a megértését.

Korábban Czajlik József három előadást is rendezett a Kassai Nemzeti Színházban. Az első volt 2010-ben a lengyel szerző, Gombrowitz darabja, az *Yvonne, burgundi hercegnő*, majd 2013-ban egy cseh dráma következett, a Mrštíkové-fivérek *Maryša* című közös műve. A harmadik, az Egressy Zoltán-darab, a *Baleset* bemutatója stúdiószínpadon volt, és mindaddig műsoron maradt, amíg – sajnos – Benkő Géza váratlanul meghalt, aki vendégként játszott az előadásban.

A Thália Színház számára is fontos, hogy a szlovák közönség ismerje a magyar színjátszást. Előadás közben folyamatosan feliratozzák az elhangzó szöveget, és lehetőség van szinkrontolmácsolásra is. Czajlik József szerint elsősorban a vegyes házasságoknak és vegyes baráti társaságoknak köszönhető, hogy szlovákok is járnak a magyar előadásokra. Az ifjúsági bérletesek között ugyan nincsenek szlovák iskolák, de rendszeresen együttműködnek művészeti gimnáziumokkal, akiket érdekel egy-egy sikeres előadás, vagy a jó témaválasztás, esetleg a feldolgozás eredetisége vonzza őket.

BALASSA ZOLTÁN újságíró, aki rendszeresen beszámol és kritikákat is ír a kassai Thália Színház előadásairól, úgy látja, akkor is több szlovák néző érkezik a magyar színházba, ha valamelyik itteni színész filmben vagy tévésorozatban szerepel. A Kassai Nemzeti Színház bemutatóiról nem tud mit mondani, mert nagyon ritkán látogatja előadásait. Bár anyanyelvi szinten beszéli a nyelvet, de elfoglaltsága nem engedi, hogy azokról is írjon. Mivel honismereti vezetőként is dolgozik, a színházépületbe időnként visz csoportokat, és mindig elmondja: a szobrok alkotója Mayer Ede, akinek a Borsiban található Rákóczi-szobrot is köszönhetjük. Az egykor Zólyom főterén álló Rákóczi-szobor kapcsán azt is megemlíti, hogy édesapja, Balassa Géza régész, történetíró, a zólyomi helytörténeti múzeum alapítója mentette meg az I. Csehszlovák Köztársaság idején lerombolt és sokáig rejtetett műalkotást. Visszatérve a színházra, igazi művészettörténeti ritkaságként említi a kupolabelső falfestményeit. Arra is felhívja a figyelmet, hogy a négy mezőben híres Shakespeare-drámák, a *Vízkereszt*, a *Vihar*, a *Szentivánéji álom* és a *Rómeó és Júlia* jelenetei láthatók.

Évekkel ezelőtt Balassa Zoltán is vezetett színjátszócsoporthoz Kassán. De azt mondja, az már régi történet. Viszont fontosnak tartja felhívni a figyelmet a magyar tannyelvű ipari iskola egykori kisszínpadának sikereire, jeles tagjaira, akik később ismert színészek, színházi emberek lettek. Szomorú emlékként idézi, hogy a színpad alapítója, a legendás magyartanár,

Rómeó és Júlia – próba közben, két nyelven

Pásztor András, aki később a Thália első dramaturgia lett, 2025 nyarán elhunyt.

Az X, az Iparista Kisszínpad már nincs, de az utóbbi időben sikerrel szerepel a városban és különböző fesztiválokon a KGSZT, a Kassai Gimnazisták Színjátszó Társulata. Ez az együttes 1996-ban alakult Bodon Andrea tanárnő vezetésével. Játsszanak komoly drámákat, zenés darabokat, meséket, abszurd darabokat. Az 59. Jókai Napokon Mrožek *Rókavadászat* című drámájával fődíjasok lettek, az 58. Jókai Napokon Békés Pál *Féltékeny* című mesés játékaival nívódíjat szereztek. Gimnazistaként ebben a társulatban játszott az a Havasi Péter, akit például Papp Laci szerepében is láthat a budapesti Déryné Társulat közönsége. Az ifjú művész a színházzal, a színjátszással kapcsolatos ismereteit nemcsak a gimnáziumban, majd a pozsonyi színművészeti főiskolán szerezte, hanem otthonról is hozta. Sokat hallhatott az édesapja, Havasi Péter által vezetett Pincészínpad működéséről, az ottani előadások népszerűsége

éről, vagy éppen az érdektelenségről. Az ifjabb Havasi ott is bemutatta a Márai Sándor munkássága előtt tisztelgő *Őrjárat* című önálló estjét.

– A legtöbb Márai-darabot – beleértve azokat, amelyeket ő írt, vagy róla szólnak, esetleg ő ihlette – Kassán mutatták be – állítja ÖTVÖS ANNA történész, a kassai Márai Sándor Emlékkiállítás munkatársa. Kijelentését adatokkal is megerősíti.

A Thália Színházban elsőként 1994-ben Bencze Zsuzsa rendezte Máraitól a *Szerep – Családi kérdés* című egyfelvonásos darabokat, majd Dudás Péter 1998-ban színpadra vitte a *Vendégjáték Bolzanóban avagy Egy úr Velencéből* című verses játékot.

Ezek után Beke Sándor 2010-ben rendezte itt a Tháliában *A gyertyák csonkig égnek* című regény alapján készült előadást, majd 2014-ben következett a *Kassai polgárok*. Amikor a színház a fennállásának 50. évfordulóját ünnepelte, 2019-ben az évad első bemutatója is egy Márai-darab volt, a *Kaland*. A rendezéssel újra az alapító igazgatót, Beke Sándort bízták meg. A Márai Stúdió átadása alkalmából 2002-ben mutatták be Hernádi Gyula *Márai Sándor* című darabját, az előadás rendezője Csendes László volt, akinek a színházi munkája mellett volt egy önálló Márai-estje is. Márai ihlette a 2011-ben bemutatott kétnyelvű, *A polgári kutya nevelése* című előadást is. A darab szerzője a szlovák Silvester Lavrík rendező és Anna Vlčková-Strachan blogger volt. A címválasztásról annyit, hogy 1942-ben jelent meg Bagyó Jánosné szakkönyve: *A polgári kutya neveléséről és gondozásáról*. Ez úgy kapcsolódik Máraihoz, hogy – a naplója szerint – amikor a II. világháború idején egy bombatámadás után az író visszatért krisztinavárosi lakásába, az épen maradt könyvei között ezt is megtalálta.

Ebben az évadban Márai születésének 125. évfordulója alkalmából tűzte műsorára a Thália a *Box humana (Mi van veled,*

Jelenetek a Márai-darabból

Sándor?) című előadást. Forgács Miklós dramaturg és Czajlik József rendező Márai Sándor *Mágia*-kötetének nyolc novellája alapján állította össze ezt a színpadi játékot.

Azt sem titkolja Ötvös Anna, hogy amikor 2013-ban a Kassai Állami Színház műsorára tűzte a *Márai Sándor* című balettelőadást, magában csodálkozott. Igaz, első hallásra helyeselte, hogy a nagy íróval ünnepel a város, mert Kassa Európa kulturális fővárosa lett. De nem értette, hogy miért tánccal, mozgással akarják bemutatni az író, aki szavakkal fejezte ki érzelmeit, gondolatait.

– Anyyira szokatlannak éreztem ezt a táncos megközelítést, hogy nem mentem el megnézni az előadást – emlékszik vissza a történetre a Márai-kutató. – De amikor 2021 februárjában hivatalból is kaptunk meghívást, akkor mégis elmentem a színházba. Jól tettem. Be kellett ismernem, hogy tévedtem. Nagyot tévedtem. Fantasztikus élményben volt részem. Nem lehet azt szavakkal elmondani, de tényleg hatásos volt, Márai-ról és a 20. századról szólt az előadás. Ráadásul Peter Cibula színművész nemcsak szlovákul, de magyarul is előadott közben Márai írásaiból részleteket. Őt hívtuk meg ide az emlékkiállításba is, amikor 2019-ben csatlakoztunk a Múzeumok éjszakájához. A művész úr Máraiként fogadta a vendégeket, a csoport összetételéhez igazodva választott, hogy magyar vagy szlovák nyelven idézze az író.

A Kassai Nemzeti Színház és a budapesti Nemzeti Színház közös *Rómeó és Júlia*-bemutatójára Ötvös Anna nem kapott jegyet, olyan nagy volt az érdeklődés. De az utolsó pillanatban egy ismerősük elutazott, és felajánlotta a belépőit. Így a kolléganőjével meg tudták nézni az előadást. Azt mondja, igazi színházi ünnep volt Kassán. Kár lett volna kihagyni...

FILIP GABRIELLA

| fotó: Kassai Nemzeti Színház

2022 februárja, az orosz-ukrán háború kitörése óta közös előadások létrehozásával is segíti a beregszászi színházat a Nemzeti Színház. Erről a segítő együttműködésről, a társulat túléléséről és legújabb előadásukról olvashatnak összeállításunkban.

A legvadabb hullámvasúton ülünk

Sin Edina, a beregszászi színház igazgatója valós kockázatokról, a kimondás örömről és a folytatás reményéről

A színház azon kevés kulturális lehetőségek egyike a mai Kárpátalján, amelynek köszönhetően az otthon maradottak legalább egy rövid időre, de kiszakadhatnak a háború fojtó légköréből – mondja Sin Edina. A beregszászi színház vezetőjét új előadásuk, a Nemzeti Színházban bemutatott *Revizor-Pebizop* kapcsán kérdeztük a Gogol-darabról és a társulat „háborús”, kétlaki működéséről.

Hogyan fogadta a társulat, hogy *A revizorral* foglalkozzanak?

– Több kitérő, hosszas keresgélés után jött az ötlet a rendezőtől, ifj. Vidnyánszky Attilától, hogy Gogol művét vigyük színpadra. Örömmel fogadta a társulat a választást, mintha egy emberként éreztük volna meg, hogy ez az, ez a nekünk való! Attila jól ismeri a társulatot, az élethelyzetünket, a háborús körülményeket, az azzal járó változásokat. Közénk tartozik – együtt nőtt fel az édesapja által alapított társulattal –, épp ezért különös gonddal kereste a „testhezálló” alapanyagot. S valóban, a darab fontos, értékes kiindulópontként szolgált,

és jócskán átalakult, vendégszövegekkel, utalásokkal bővült a próbák során, az alaphelyzet a mai valóságba emelkedett át, és így a „gogoli” közelebb került a mához. A Gogol nyomán született előadást *Revizor-Pebizop* címmel nyáron Gyulán játszottuk először, aztán a rendező még dolgozott a társulattal a darabon, és így érkeztünk el a decemberi premierhez, amely a budapesti Nemzeti Színházban volt.

Az említett közelség a mához egyből nyilvánvaló a nézőnek: egy határmenti kárpátaljai kisvárosban játszódik a darab.

„Nemcsak túlélni akarunk, hanem tanulni, fejlődni is, mert bármennyire hihetetlen, rengeteget tanultunk ebből a háború miatt kialakult élethelyzetből.

– Éppen ez az egyik kockázata az előadásnak ránk, ukrajnai magyar színházra nézve: egyértelműek az utalások napjaink társadalmi viszonyaira, háborús élethelyzetünkre. Abban a nyomott légkörben, amelyben a háború miatt négy éve élni kényszerülünk, nem illik a minket ért sérelmekkel előhozakodni, fogunkat összeszorítva ki kell bírni ezt az időszakot, lojalitásunkról biztosítani a környezetünket. Jölesik a szókimondás végre a színpadon. Persze egyetlen *Revizor* esetében sem maradhat el a társadalomkritika, a visszasságok felmutatása. Nem a szimpla egzisztenciális elégedetlenséget értem ezalatt, annál sokkal komolyabbat. Felszabadító élmény arról beszélni, ami nem, vagy rosszul működik, ehhez „csupán” a megfelelő hangnemet, a stílust kell megtalálni, s az eddigi visszajelzések alapján úgy tűnik, ez sikerült.

Mit jelent az a figyelem, amivel édesapja nyomdokain haladva ifj. Vidnyánszky Attila foglalkozik a társulattal?

– Azt jelenti, hogy léteznek ezen a világon olyan kötelékek, amelyek nem szakadnak el. Olyan ez, mint a gimnáziumi barátságok, amiket hosszas kihagyás után is ott folytat az ember, ahol évekkel ezelőtt abbahagyta. Vagy hogy patetikusabb legyek: olyan, mint a család. Vannak közülük, akikkel ritkán találkozik az ember, de akkor is ott a családi kötelék. Ha ezek az alapok jól voltak lerakva, akkor erre lehet építeni, és ennek megtartásáért érdemes dolgozni. Ifj. Vidnyánszky Attila ugyanazon a színházi nyelven kezdett „beszélni”, amit a beregszászi színház a mai napig használ. Az a tény, hogy számos szakmai sikere mellett is rendszeresen visszatér az anyaszínházába – hol rendezni, hol játszani –, és hozza a tehetségét és tudását, minket is kötelez. Még értékesebbé válik számunkra ettől az ideszánt időtől és figyelemtől a beregszászi színház maga is. És ott van ebben a folytatás reménye. Mindaz, amit az idősebb Vidnyánszky Attila a beregszászi társulat létrehozásával és működtetésével az elmúlt több mint harminc évben letett az asztalra, a fia rendezési által (is) él ma. Nemcsak szakmai műhelyről van szó, hanem arról is, *ahogyan* ez a társulat létezik. Jőmagam tíz éve vagyok a csapat hivatalos tagja, ez alatt az idő alatt megtapasztalhattam, hogy az igazi társulati létezés a világ leképezése kicsiben, ahol gyakorolhatjuk az egymásra figyelmet, a törődést vagy épp a megbocsátást. Örülök, hogy vannak ilyen helyek a világon, ahol a kudarcotól vagy a sérülésektől való félelmünkben sem zárkóznak el egymástól az emberek, s nem félnek egymást megismerve, közösen tenni valamiért.

Jelenet Az öngyilkos című előadásból

BEREGSZÁSZIAK A NEMZETIBEN – FEBRUÁRBAN

REVIZOR PEBIZOP

február 5., 21., 26. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

CSEHOV EGYFELVONÁSOS KOMÉDIÁI

február 8. – 15 óra • Kaszás Attila Terem

AZ ÖNGYILKOS

február 10. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

Kényszerű kétlakiságban működik a színház a háború kitörése óta.

– A legvadabb hullámvasúton ülünk, a színház benne számunkra a stabil pont. A Nemzeti Színház pedig ezen belül is a biztos bázis. Négy éve itt találkozhat a társulat, itt dolgozunk, itt születtek új és közös előadásaink – *A helység kalapácsa*, a *Ház-tűznéző* és legutóbb a *Revizor-Pebizop*, s ha azok arra érdemesek, akkor játszunk is azokat, ahogy a régieket is, mint a *Tóték* és Csehov egyfelvonásos komédiái. Nagyon hálásak vagyunk azért, hogy befogadott minket a Nemzeti Színház, s hogy megmaradt a lehetősége és az esélye annak, hogy dolgozzunk, fennmaradjunk.

Miként fogadja a társulatot a magyar közönség? Mennyire vannak tisztában a nézők az önök helyzetével?

– A „laikus” néző nem feltétlenül ismeri a hátteret, nem is célunk, hogy ezzel „házaljunk”, de megkerülhetetlen tényező a háború, a szülőföld elhagyása, ez a furcsa, kényszerű száműzetés az életünkben, legalábbis a férfiakéban mindenképp. Persze sokan kérdeznek, érdeklődnek, vannak, akik ismerve az eseményeket, megértik a helyzetünket, de olyan is van, hogy értetlenül állnak az előtt, hogy hogyan működhet ugyanaz a színház két helyen párhuzamosan. A magyarországi nézők mellett rengeteg, a háború miatt elvándorolt kárpátaljai magyar keresi az előadásainkat – honvágyat oltva, régi arcokat keresve.

– Hogyan dolgoznak otthon, Kárpátalján?

– Otthon azokkal szervezzük az életet, akik az általános katonai mozgósítás ellenére is szabadon mozoghatnak, s nem lebeg fölöttük a besorozás, a frontra vezénylés veszélye, illetve

akik számára engedélyezett a határon való átkelés lehetősége. Azaz többnyire a nőkre támaszkodunk. Kárpátalján a beregszászi székhelyen kívül minden magyarul beszélő régióban jelen vagyunk, évi 40-50 tájelőadást játszunk Ungvár, Munkács, Nagyszőlős, Técső, Visk városokban és környékén. Egyedüli magyar színházként járjuk a vidéket. Azért is, mert ez a feladatunk, és azért is, mert számítanak ránk. A színház azon kevés kulturális lehetőségek egyike a mai Kárpátalján, amelynek köszönhetően az otthon maradtak legalább egy rövid időre, de kiszakadhatnak a háború fojtó légköréből.

Hogyan képzeljük el ezt a fojtó légkört?

– Bármikor megszólalhat a légiriadó szirénája – volt, hogy iskolai meselőadást kellett megszakítanunk. Gyakran van áramszünet. A családok szétszakítva élnek, kínzó a távollévő szeretteink hiánya. Ma mentálisan, lelkileg megterhelő Kárpátalján élni, bizonytalan a jövő. Tapasztalatból tudjuk, hogy a színház tud segíteni, mert megteremtí a régi, békés világ illúzióját, jobb minőségre kapcsolja a hétköznapiakat, de olyan is

történt már, hogy együtt sírtunk végig egy előadást a közönségünkkel – tisztító, felszabadító könnyekkel. Most ez van. Reméljük, hamarosan lesz jobb is.

Ebben a helyzetben sorra születtek előadásai – vannak további tervek is.

– Dolgozunk – játszunk és vannak terveink. Boldog Romzsa Tódorról, a vértanúhalált halt munkácsi görögkatolikus püspökről készítünk legközelebb előadást a Nemzeti Színház művészeinek, Berettyán Nándornak a rendezésében. Természetesen azt is kettőzött szereposztásban: az első verziót beregszászi színészekkel Magyarországon, a másik verziót vendégelőadókkal, hogy odahaza is játszani tudjuk. A túléléshez most ez a megoldás. Mindeközben nemcsak túlélni akarunk, hanem tanulni, fejlődni is, mert bármennyire hihetetlen, rengeteget tanultunk ebből az élethelyzetből, sokat fejlődtünk. Ezzel a tudással és tapasztalattal felvértezve szeretnénk magyar színházként megmaradni Kárpátalján.

KORNIA ISTVÁN

BALÁZS GÉZA

Csak semmi pányik!

Gogol 1836-ban írt tragikomédiája volt a Nemzetiben 1874-ben az első, magyar színházban előadott orosz színdarab. És 2025-ben a Nemzetiben ifj. Vidnyánszky Attila rendezésében születik újjá a beregszászi társulat előadásában. Csak a revizornak hitt Hlesztakov „idegen”; Szabó Sebestyén László vendégként játszik az előadásban.

Híre jön egy ismeretlen, alaktalan hatalomnak: néha csendőrség, rendőrség, adóhatóság, sorozóbizottság, ügyvédi felszólítás, bírói végzés, hivatalos tértivevény formájában, vagy éppen villanyszámlás, gázóraleolvasó, kéményseprő képében. A revizor, kicsit oroszosan-ukránosan rjevizor; azaz ellenőr, vizsgáló, könyvvizsgáló, könyvszakértő, számvizsgáló; lehetne cenzor, lektor. Mindenkori aktualizációra lehetőséget adó színjáték.

De mitől lesz kárpátaljai a produkció? Mi benne a kárpátaljaiság? A kezdet és a végkifejlet egyértelműen. Kulturális mixbe, soknyelvűségi, leginkább orosz-ukrán-magyar többnyelvűségi helyzetbe csöppenünk. Csak semmi pányik (pánik), halljuk többször is, de azért mindenki pányikol. Hogy még egyértelműbb legyen: „vannak vidékek”, ahol egy színházi produkció előtt be kell jelenteni a kötelező kétnyelvűséget; bizonyára ülnek a sorokban revizorok, azaz ellenőrök, cenzorok és önkéntes följelentők; s vannak vidékek, ahol a férfiaknak bujdosniuk kell, mert az utcán összeszedik őket. Az asszonyok végeznek mindent: ők dolgoznak, ők intézik az ügyeket. Az élet nagy része (át)láthatatlan, zűrzavaros, csak valamiféle belső rend szerint zajlik. Hogyan működhet ilyen közegben egy színtársulat? „Ahogy lehet”, ismerjük a kisebbségi helyzetből fakadó etikai parancsot.

A helyszín egy határmenti Okko-benzinkút (Ukrajnában van ilyen). A határ jelen esetben nem pusztán két ország, hanem két világ, két kultúra határa – de vigyázni kell, mert a határok olykor átjárhatóak, olykor nem, olykor arrébb tolódnak – a kulturális ha-

A mikrofonnál Sin Edina,
a beregszászi színház
igazgatója és ifj. Vidnyánszky
Attila, a *Revizor* Pezizop
rendezője, jobbra Vidnyánszky
Attila, a Nemzeti Színház
igazgatója.

Az ifj. Vidnyánszky Attilával
készült, a Nemzeti Magazin
2025. novemberi számában
megjelent cikk teljes
terjedelmében itt olvasható:

tárok is. Ismerjük a kárpátaljai helyzetet: „öt országban éltem, holott nem hagytam el a falum határát”. A határ: cigarettacsempészet, házipálinka, kulturális-nyelvi kavalkád. A „fecsegő” felszín mögött tragédia. „Tragédiának nézed? nézd legott / Komédiának, s mulattatni fog” (Madách). Akkor inkább, ahogy a magyar bölcsesség tartja: sírva neves-sünk. A felrészített, helyhez és korhoz igazított darab a magyar közéletből a TikTokon és Reels videókban is terjesztett fergeteges poén-cunami, tragikus-bohókás bemondás-gyűjtemény: Üdvözlöm Németh Sándort; Úgy tudom, jogom van letiltani ezt a beszélgetést. – De ez egy élő adás!; Hogyan jött? – Gondolom, nem gyalog (még vártam: Hogyan tudta ezt kiszámítani, talán matematikus ön?, de egy másik előadásban nyilván ez is felbukkan). Dőlnek az élcek a mindennapi városi folklórból, hozzáadódnak a zenei tréfák (a szereplők a legváratlanabb helyzetben poénzenére fakadnak, táncolnak, énekelnek), valamint némi paródia is (olykor beugrik egy Latinovits-idézet a Szindbádból). Nyelvi-zenei-mimetikus poénok kavalkádjából áll össze a kulturális mix.

Gogol remekműve minden korban és helyszínen megállja a helyét; de egy elvadult, pusztuló világban jogosan pányikolva különösen.

A beregszászi társulat mindent belead a darabba, kiemelkedő a polgármester szerepében Ferenci Attila, a revizornak nézett „itt is vendég” Szabó Sebestyén László talán az eddigi legjobb alakítását nyújtja; rokonszenvesek a benzinkút dolgozói (Orosz Melinda, Vass Magdolna), általában a női karakterek tréfásabbra vannak hangolva. Mókások, jól mozognak (táncolnak) a mindenütt ott lebzselő fiúk, Bobcsinszkij (Jakab Tamás), valamint a Dobcsinszkij alakító Séra Dániel, aki legutóbb a *Csongor és Tünde* Balgájaként is kitűnt már, ilyen fiatalon valódi jelenség a színpadon. A darab stílusához kapcsolódva mondhatnám: csak semmi pányik, béke van, de most nem mondhatjuk, mert nincs béke. Hiszen megérkezik a revizor álruhájában a sorozótiszt...

Könyvelők és ügyvédek elmondása szerint a revizortól csak a becsületes, törvénytisztelő emberek félnek; aki folyamatosan a fekete- vagy szürke-zónában tevékenykedik, egyáltalán nem izgatja magát: nem fél, nem fantáziál, nem nyit ajtót, nem vesz át semmit – nyugodtan alszik, és többnyire alhatik is tovább.

Revizor Pevizor

Gogol műve nyomán

Antal, a polgármester – FERENCI ATTILA | Anna, a felesége – FERNOSI D. JÚLIA | Marja, a lánya – POLYÁK ANITA | Hlesztakov, vendégművész – SZABÓ SEBESTYÉN LÁSZLÓ m. v. | Kapi, a zenésze – HERÉDI ZSOMBOR | Luka, a tantestület felügyelője – PUSKÁS GERGŐ | Ljapkin-Tyapkin, a bíró – SZABÓ IMRE | Artyemij, a főorvos – SÓTÉR ISTVÁN | Ivan Kuzmics, a postás – SZILVÁSI SZILÁRD | Dobcsinszkij, egy csicska – SÉRA DÁNIEL | Bobcsinszkij, még egy csicska – JAKAB TAMÁS | Lina, a cigányasszony – GÁL NATÁLIA | Aranka, egy cigánylány – HERCZEL JÁZMIN | Szveta, a helyi határőr – OROSZ IBOLYA | Dóra, a helyi színház művészeti vezetője – MÓNUS DÓRA | Angika, a benzinkút dolgozója – OROSZ MELINDA | Angelika, a Benzinkút másik dolgozója – VASS MAGDOLNA | és továbbá még: SIPOS ILKA

Díszlet: Csíki Csaba // Jelmez: Pál Alexandra // Zenei közreműködő: Herédi Zsombor

Rendező: ifj. VIDNYÁNSZKY ATTILA

mikor? hol?

NYÁRI BEMUTATÓ: augusztus 8. – Gyulai Várszínház

PREMIER A NEMZETI SZÍNHÁZBAN: december 10. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

További előadások: február 5., 21., 26. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

A Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház, a Gyulai Várszínház, a budapesti Nemzeti Színház és a Győri Nemzeti Színház bemutatója

| fotók: Eöri Szabó Zsolt

PREMIER GALÉRIA

Az előadás címe is a kárpátaljai helyzetre utal: gyakran látni, hogy a magyar feliratú szövegeket áthúzzák, lefűjják, és mellé írják ugyanazt ukránul. A mostani bemutatónk címe sem lehetne Revizor – csakis Ревізор. Ez a fajta illegalitás, amelyben a csapat él és dolgozik, szépen rímel Gogol világára – és talán még erősebben is, mint valaha.

IFJ. VIDNYÁNSZKY ATTILA rendező

SZÉCSI NOÉMI

„Nincs felesleges szó vagy mozdulat, minden villanás a hangulat vagy a karakter építését szolgálja

HARMATH ARTEMISZ

„Jól szórakozunk (és magunkra ismerhetünk), de megszeretni senkit sem tudunk

Húsbavágó könnyedség

Valahányszor a nézőtéren ülünk, konstatalhatjuk, mennyi erőfeszítés, tapasztalat, fáradtság, alázat szükséges még egy közepes vagy rossz előadás létrehozásához is. Máskor meg úgy látjuk, kihunynak a fények, színpadra lépnek a színészek, és minden különösebb erőlködés nélkül megszületik a valódi művészet. Vajon hol rejlik a különbség?

Íme a klasszikus darab, az először 1836-ban előadott *Revizor*, ami társadalomkritikus éle ellenére még az akkori orosz cárt, I. Miklóst is jól elszórakoztatta pétervári premierje alkalmával. Az amúgy ukrán származású, életét jobbára Oroszországtól távol lelévő Gogol, a lelkiismereti válságok megszállottja a pályája kezdetén írta ezt a vígjátékot az örök emberi képmutatásról. Hogy hol játszódik? Lelkünk névtelen kisvárosában, szóval időben és térben bármikor, akárhol. A lényeg az, hogy felismerjük a kicsinyes figurákat, amelyek hálózatában mindannyiunk élete lezajlik, a hazugságokat, amelyeket magunknak és másoknak mondunk, a reménytelen sivárságot, amelybe hétköznapijaink időről időre fúlnak. S ha a közeg kellően ismerős, lehet az akár a Magyarország és Ukrajna között húzódó határ túloldalán, egy magyarok és ukránok lakta határváros benzinkútján, ahol egy idegen azzal kelt gyanút, hogy „nem tudja használni a kártyáját”, ezért fizetni sem tud – miközben a polgármester titokban arról kap hírt, hogy a városkába „odafentről” revizort küldenek.

Íme a mindenhová bejáratos művész, aki egyaránt otthonos Kárpátalján és a fővárosban, a körúti Vígyszínházban és a városszéli Nemzetiben. Ifjabb Vidnyánszky Attila még mindig fiatal, de már nagy múltú rendező, így megvannak a maga manírjai is: rendezéseiben megszállottan tér vissza a színház a színházban témájához, hiszen számára a színház az élet eredete, bölcsője és (szín)tere; színészeitől elvárja a technikailag bravúros magánszámokat, hiszen őstehetség lévén színészként tőle sem idegen a mesterségbeli tudás

Robban

Dög. Tömören ez a benyomásom az átétekről. Energiabomba előadást láttam, amelyik a pillanatnyiban megragadja az örökérvényűt és robban. Megmozdult ész és szív, más-képp jöttem ki a színházból, mint ahogy bementem.

A rendezés Gogol darabját, *Revizort* Ukrajnába, egy magyar határmenti kisváros éjjel-nappal nyitva tartó OKKO benzinkútjára helyezi – vagyis ott vagyunk, ahonnan az előadást játszó társulat jött: Kárpátalján. A díszlet (Csiki Csaba munkája) központi eleme egy töltőoszlop, ami aztán mindenfajta életüzemanyag frappáns metaforája lesz a darab folyamán: az anyagiaktól az ivászatot át a szexualitásig. A szereplők (Pál Alexandra cool jelmezeiben) alig moccanva és némán fürkésznék bennünket nézőket, mint a dzsungel vadállatai, amíg a helyünkre telepszünk. És elkezdődik az örület...

Jönnek a vendégzövegek, de ezek Gogol drámájának csak kiegészítői, a megmaradt eredeti mondatokon nem esik erőszak, és a fullos politikai áthallások sem mindig a vendégzövegben rejlenek, az eredetibe történt betoldások pedig – kivált az aktualizáló sziporkák – sem fájnak (pedig általában nagyon zavarnak), mert mindennek helye és jelentése van, és ezzel új minőség születik. Az előadás jellegzetessége a sok zene – ami szintén a groteszk hatást növeli: play backre eltátogott musical vagy rajzfilmslágererek (*Chicago*, *Macskák*, *Hamilton*, *Aladdin*, *Macskafogó*), trash videók, mémek elhíresült mondatai. Ezek a drámaszöveget megszakító videóklippszerű és stilustörő akciók nem billennek paródiába. Az összhatás nagyon úgy fest, hogy rendezői vagy talán inkább „társulati” színházat

végso határait feszegetni; a szövegeit pedig a tömegkultúra változatos zsánereiből származó forgácsokból gyúrja egybe. Az ezúttal az ablakon kihajított eredeti szövegkönyv – a színlap figyelmeztet is, hogy „Gogol nyomán” – helyett jönnek a hol jobban, hol rosszabbul működő evokatív idézetek, zenei betétek, sőt nem marad el a rituális lerészegedés és a musicalszerű ösztánc sem. Ezek akár ismétlődő és közhelyes elemek is lehetnének, de azokban a ritka pillanatokban, amikor a hatás késélen táncol, a komédia komolysága minden erejével visszarántja az előadást, mielőtt a hatásvadászat szakadékába zuhanna.

látunk, közös gondolkodás és improvizációk alakították a jelenekeket és a szövegkönyvet. Csak kapkodjuk a fejünket.

Szuper a két főszereplő: a magyar oldalról egy átmulatott éjszakán a határ túloldalára keveredett és revizornak hitt hakiszinészt („23 éves, vékonypénzű, műveletlen, divatos slim-fit szerkós, latte avocados, kigyóvállú szarjancsi”) alakító Szabó Sebestyén László (aki vendég a kárpátaljai társulatban) és az ügyeskedő polgármestert játszó Ferenci Attila. A mellékszereplők is színesek, karakteresek, folyamatos az interakció, a mozgás, az összjáték. Az előadás duplafenekű: színház a színházban. A színjátszás történetével, irányzataival „áthallásos”, Hlesztakov, az álrevizor Latinovits, Sinkovits, Töröcsik, a három Latabár stb. hangján is alakoskodik. Szó esik a határváros szintársulatáról, amelyről megtudjuk: éppen *Az ember tragédiáját* próbálja, pedig a polgármester a rendezőjüktől végre valami könnyedebbet, valami szórakoztatót szeretne látni. Ez

A komédiázás ugyanis elszántan és koncentráltan zajlik.

Íme a jó játékra éhező beregszászi magyar társulat, amelynek fennmaradása bizonytalan, létezése kiszolgáltatott a háború miatt. Az előadást és a darabbeli közösséget is a polgármester/benzinkutas Ferenci Attila viszi a hátán, aki mintha egyenesen erre a szerepre született volna, a fővárosból idekeveredett szélhámost alakító Szabó Sebestyén László kellő karizmával babonázza meg az ostoba kisvárosiakat, a polgármester lányát játszó Polyák Anita pedig a szokott komikai bátorságával érvényesíti az általa alakított szerep minden poénját. Ugyanakkor rajtuk kívül a társulat többi tagjának is jut tér, hogy learassa a kijáró tetszést, megcsillogtassa képességeit, mert *A revizor*, különösen ebben a formájában, a közösségi lét visszasságait kifigurázó, így számos egyenrangú figurát felvonultató darab. Az előadásban nincs felesleges szó vagy mozdulat, minden villanás a hangulat vagy a karakter építését szolgálja, így üresjáratok sem adódnak, teljes lendülettel sodródunk a befejezés felé, amikor a polgármester a felsült lakosokat meg a közönséget egyaránt leinti.

Tudjuk, hogy magunkon nevetünk, de ebben az előadásban „a valódi revizor” megérkezésekor egyből el is komorulunk, ami a látottakra visszamenőleg is kihat. Az hasít belénk, hogy mindeddig alábecsültük, voltaképpen mennyi erőfeszítés, tapasztalat, fáradság, szenvedés és alázat kell ahhoz, hogy a színház tényleg húsbavágó legyen.

a szerző író

alkalmat ad a rendezőnek az öniróniára, például az egyik városi potentát így szól a darabbeli rendezőhöz: „Takarodj vissza a tükörtartós, modernizálás, átíratos, összelopkodott, progresszív, k*rva színházadba, oda!” (Ez mondjuk, nekem már kicsit erőltetett.)

Ifj. Vidnyánszky Attila rendezése – a beregszászi színház és a Nemzeti közös előadása – számos értelmezési irányt nyit a kisvárosiak és a revizornak hitt Hlesztakov ellentétéből kiindulva: a perem és centrum, Ukrajna és Magyarország, vidék és főváros (Kijev és Budapest, mert *ott* kétfelé kell igazodni), ukránok és oroszok, a plebsz és a vezetőréteg feszültségére rájátszva; megjelennek a tanulatlan és az értelmiségi, a színház és a politika érdekellentétei, és belehallható ebbe akár a mai magyar politikai oldalak kibékíthetetlensége is. Mindenki megkapja a magáét! Amin jól szórakozunk (és magunkra ismerhetünk), de megszeretni senkit sem tudunk. A végén (ahogy az eredetiben is) megjelenik az igazi revizor, aki azonnal elrendeli a sorozást, és akkor végképp elmegy a kedvünk a nevetéstől. A taps után pedig egy régi sláger kíséri a nézőket kifelé menet: When the truth is found to be lies (...) Don't you want somebody to love? vagyis: Ha az igazságról kiderül, hogy hazugság (...) nem akarsz valakit szeretni?

a szerző irodalomtörténész, kritikus, tanár

Candide vagy a radikális optimizmus

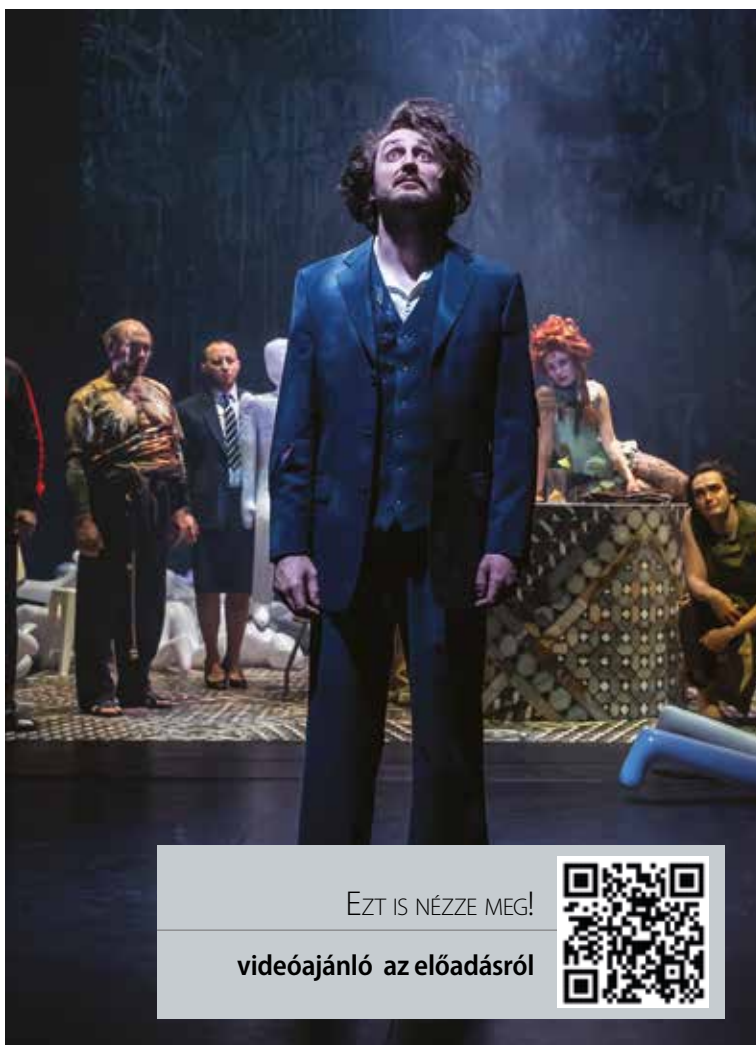
Egy átlagos fiatalember kalandjai a „lágy apokalipszisben”

– Azért kezdett foglalkoztatni a Candide, mert olyan világban élünk, amelyben a legkevésbé sem könnyű derűlátónak lenni. Annyi szörnyűség zajlik a világunkban, amitől viszolygunk, de amiket nem tudunk megváltoztatni. Hogyan lehetünk mégis optimisták úgy, hogy közben nem vagyunk vakok – mondja az előadás rendezője, Alexandar Popovski, aki David Jakovljević szerb drámaíró Voltaire regényéből készült színpadi adaptációját vitte színre.

– „Műveljük kertünket!” – ezzel a gondolattal zárja regényét Voltaire. Hányszor halljuk ezt a filozófiát a mindennapjainkban?! Kit érdekelnek a világ viharai? Ki foglalkozik a bajokkal? Háborúkkal? Globális felmelegedéssel? Mi csak műveljük saját kertünket! Csakhogy a világ megváltozott, s ez többé már nem működik. Merthogy a világ maga vált egy nagy kertté.

Nem tehetünk úgy, mintha minden rendben menne, miközben a szomszédban vagy Palesztinában háború dúl, állandó krízisben vannak a társadalmaink – vészjósló fejlemények, amerre csak nézünk. Meg kell értenünk, hogy ha nem műveljük az egész kertet, akkor nem lehetünk boldogok.

S hogy kicsoda ma Candide? Popovski főhőse egy látszólag apolitikus fiatalember, aki a Covid-járvány alatt szocializálódott, tele van szorongással és félelemmel, de lassacskán ráébred, hogy küzdenie kell ezért a viláért. Újratáborozás, katasztrófák és borzalmak kísérik szerte a világon, amelyek ellentmondanak mestere, Pangloss tanításainak: „e világ a legjobb minden elképzelhető világ közt”. Az előadás egy képzeletbeli közeljövőben játszódik, a „lágy apokaliptikus” világban, abban a jövőben, amikor az atomháború még nem tört ki...

EZT IS NÉZZE MEG!

videóajánló az előadásról

Voltaire

Candide

vagy a radikális optimizmus

Voltaire Candide című regénye nyomán írta:
David Jakovljević

Candide – BORDÁS ROLAND | Pangloss doktor – RÁCZ JÓZSEF | Kunigunda – SIPOS ILKA | Paketa – BUBIK RÉKA E. H. | Öregasszony – KRISTÁN ATTILA | Marta / riporter – KATONA KINGA | Cacambo – HERCZEGH PÉTER | Báró Jr. – BERETTYÁN SÁNDOR | Főinkvizítor / bár / dervis / kormányzó / kocsmáros – TÓTH LÁSZLÓ | – ALTRUISTA / DON ISAHAR / KERESKEDŐ – KOVÁCS S. JÓZSEF | Rendőr / katona – HOLLÓ PATRIK e. h. | Ivócimbora / katona – FICSÓR MILÁN e. h.

Magyar szöveg: Verebes Ernő, Szabó Réka
// Dízlettervező: Vanja Magic // Jelmez: Mia Popovska // Zeneszerző: Kovács Adrián // Video design: Denis Golenja // Dramaturg: Szabó Réka

Rendező: ALEKSANDAR POPOVSKI

mikor? hol?

február 15. – 19 óra • Nagyszínpad

Csongor és Tünde

Vörösmarty rappelve – klasszikus új zenés köntösben

– Szarka Tamás olyan zenei világot teremtett a *Csongor és Tünde*hez, amivel ezt a csodálatos szöveget közel tudjuk vinni a fiatalokhoz. Mert ez a mű róluk szól. Arról az ifjúkori gyötrelmről és gyönyörűségről, hogy talál-e párt magának az ember, hogy megadatik-e az igaz és tiszta szerelem. Ezért is osztottam frissen végzett fiatalokra a szerepeket – így alig van pár év a célközönség és a játékosok között – mondja Vidnyánszky Attila rendező.

– Ebben a zenés előadásban Vörösmarty eredeti szövege hangzik el. Azért ragaszkodtam ehhez, mert olyan patinája és zengése van, amit kár lenne elveszíteni. Nyelvi jellegzetességeik, stílusuk éppúgy a művek szerves része, mint a történetük. Éppen az a dolgunk, hogy megtaláljuk a régi remekművek mai megszólaltatásainak módjait. Azt szeretném, ha a dalokkal – többek között a rap műfaj alkalmazásával – új életet tudnánk adni ennek az irodalmi remekműnek. A zenés műfaj kíváncsiak szerint tömörítettük a szöveget, több részletet, cselekményszálát, epizódot összevontunk, bizonyos helyzeteket egyértelműsítettünk. Bár Vörösmarty műve egy mese, mégsem könnyű olvasmány – tele van súlyos gondolatokkal, mély filozófiai tartalommal. Azt remélem, hogy a zene segít abban, hogy egyetlen nagy lélegzetvétellel repüljünk a történettel – fogalmaz a rendező.

– Az volt a célom, hogy a szerelem derűje és öröme adja az előadás végkicsengését. Mert a szerelem segít kiszakadni a gyűlölködő, gonosz Mirigyekkel, kísértésekkel teli valóságunkból, ahol mindenféle alakok próbálnak csapdát állítani nekünk, ahol minden illúzió és hazugság. Mert talán valóban csak a szerelem tudja megállítani azt a száguldó időt, ami az életünk. Ezért kell végigjárnia ezt a gyötrelmes utat Csongornak, Tünde pedig a halhatatlanságról is lemond Csongor szereleméért.

Vörösmarty Mihály – Szarka Tamás

Csongor és Tünde

Csongor – JUHÁSZ PÉTER | Tünde – BATTAI LILI LUJZA | Mirigy – KATONA KINGA | Ilma – POLYÁK ANITA | Balga – SÉRA DÁNIEL | Kalmár / Kurrah – KRAUTER DÁVID | Fejedelem/ Berreh – JAKAB K. TAMÁS | Tudós / Duzzog – WINKLER TAMÁS | Ledér / Rókalány – BUBIK RÉKA e. h. | Az Éj Királynője – TABAJDI ANNA e. h.

Zene: Szarka Tamás // Dísplet: Fejes Szabolcs e. h. // Jelmez: Berzsényi Krisztina // Ügyelő: Ködmen Krisztián, Csasztvan András // Sógó: Gróf Katalin // Rendezőasszisztens: Kernács Péter

Rendező: VIDNYÁNSZKY ATTILA

mikor? hol?

február 13. – 18 óra | február 14. – 15 óra
Nagyszínpad

EZT IS NÉZZE MEG!

videóajánló
az előadásról

Ázott hajában hét halott bogár ragyog

Radnóti Miklós élete – Vecsei H. Miklós és a QJÚB koncertszínházi előadása

– Radnótit nyolcvan éve ölték meg, sokmillió testvérével együtt. Fájdalmasan kevés időnek tűnik ez a nyolcvan év – mondja az előadás írója, rendezője és főszereplője, Vecsei H. Miklós. – Ha felszállok a villamosra, több emberrel is találkozhatok, aki már élt, akár kiskamasz volt, amikor ez történt. Leülök velük szemben, lopva nézem az arcukat, és újra és újra felteszem magamnak a kérdést, hogy hol vagyunk most mi ebben az áradatban, mi vele a feladatunk? Az utóbbi években újra a háború lett a világ identitása. Nehéz feldolgozni, hogy a civilizáció több ezer év tapasztalata és két közeli világháború után újra ide jut el. Nehéz megbirkózni a gondolattal, hogy mára már sokadik tényező az emberélet, a teremtés csak egy közepes tét lett az asztalon.

– Azt hiszem, színházi dimenzióban ezek a nagy fogalmak, mint a szerelem, a háború, a költészet, vagy éppen a természet, egy pillanatra sem válnak el egymástól. Éppen emiatt a komplexitás miatt, én magam egy picit elfordultam a hagyományosnak mondható, történetmesélő dramaturgiától, és igyekszem egy belső valóságnak a történetét és ívét felrajzolni, mint ebben az előadásban a QJÚB csapatával, koncertszínházi formában.

– Két halál satuja közt élt, írja Radnóti Csoóri. Születésekor meghal az ikertestvére és az édesanyja, ezt idézzük meg az *Ikreik havának* részletével és jutunk Radnóti Miklós és felesége, Gyarmati Fanni naplórészletein, olyan verseken át, mint a *Tétova óda*, a *Levél a bitveshez* Abdáig, és tovább, a tömegsír feltárásáig, majd Fanni találkozásáig a holttesttel. Sok előadásom halállal ér véget, tudatosan készültem rá, hogy ezúttal jelenjen meg a feltámadás.

QJÚB

**Ázott hajában hét halott
bogár ragyog**

(Mik és Fanni belső valósága)

Radnóti Miklós és Gyarmati Fanni élete alapján a szövegkönyvet írta és rendezte Vecsei H. Miklós

Játsszák: FRIMMEL JAKAB, HEGEDÜS BORI, MIHALIK ÁBEL, PACZÁRI VIKTOR, RATKÓCZI HUBA, VECSEI H. MIKLÓS

Közreműködik: JUHÁSZ ANNA

Látvány: Palkovits Edina //
Koreográfus: Kondákor Panka //
Fénytervező: Kiss Lóránd // Hang:
Gál Máté // Színpadtér: Tóth Kázmér,
Vecsei H. Miklós // Producer: QJÚB
és iamyank // Rendezőasszisztens:
Trimmel Sándor Ákos

mikor? hol?

február 18. – 19 óra • Nagyszínpad
február 19. – 11 óra • Nagyszínpad

EZT IS NÉZZE MEG!

**információk,
képek
az előadásról**

Macskajáték

Örkény István tragikomédiája – Orbán Béláné harca a világgal

„E groteszk történet főhőse özvegy Orbán Béláné, s a darab valójában az ő véget nem érő vitája, szájkodó, alakoskodó, még a bazugságtól sem visszariadó pörlekedése mindenkivel, aki körülveszi: a lányával, a szomszédnőjével, Paulával s legfőképpen az ő München közelében élő nénjével, Gizával. Körömszakadtáig barcol, hogy zűrzavaros, értelmetlen és reménytelen szerelmét ráerőszakolja a világra. Megvan benne minden, amire az ember képes: egy piaci kofa nagyszájúsága és egy görög tragika fensége. Mit is tehetne más? Orbánné a természet törvényei ellen barcol, mert semmibe veszi az öregséget, és hadat üzen a balátnak” – írta Örkény István a *Macskajáték* című tragikomédiája elé.

– A szerelemtől ez a hölgy, aki már hatvan fölött van, egyszer csak elkezd úgy viselkedni, mint egy kamasz lány, és ebben van valami fájdalmasan szép. Nem szirupos történet, Örkény bölcs humora szövi át – mondja Udvaros Dorottya, aki Orbánnét alakítja a Nemzeti Színház előadásában.

Szász János rendező szerint, ha az ember mindig beletörődne abba az élethelyzetbe, amiben van, és megelégedne vele, akkor semmi nem változna, és nem is hinne abban, hogy változhat még az élete. – Ez fontos. A darab szerint megéri nyugtalannak lenni és nem elfogadni a dolgokat. Legfeljebb eljön a kijózanodás pillanata ebben az örült versenyfutásban. Orbánné folyton rohan, és a végére bizony elfárad. Rá kell jönnie: lehet, hogy ez volt az utolsó esélye az életben, hogy még egyszer valami fontos történjen vele...

A *Macskajáték* először regényként jelent meg 1965-ben. A színpadi változat ősbemutatója 1971-ben Szolnokon volt,

pár hónap múlva pedig a Pesti Színházban került színre, Sulyok Mária és Bulla Elma főszereplésével. Mindkettő rendezője Székely Gábor volt.

A *Macskajáték* a Nemzeti Színházban kiváló művészek jutalomjátékára teremt alkalmat, és igaza van ezúttal is Sulyok Mária jövődőlésének: „a *Macskajáték* talán mást jelent majd, megváltozhat a darab hangvétele, üzenete is, de a siker nem pártol el tőle. Orbánné mindannyiunkat túlél.”

Örkény István

Macskajáték

Orbánné – UDVAROS DOROTTYA m. v. | Giza – GYÖNGYÖSSY KATALIN m. v. | Egérke – NAGY MARI | Csermlényi Viktor – BLASKÓ PÉTER | Paula – TÓTH AUGUSZTA | Illus, Orbánné lánya – SZILÁGYI ÁGOTA / KATONA KINGA | Józsi, Orbánné veje – MADÁCSI ISTVÁN | Pincér, Schwester – FÜLÖP TAMÁS m. v.

Díszlet: Vereckei Rita // Jelmez: Szakács Györgyi

Rendező: SZÁSZ JÁNOS

mikor? hol?

február 7. – 15 óra | február 21. – 19 óra • Gobbi Hilda Színpad

A mű a Proscenium Szerzői Ügynökség engedélyével kerül előadásra

Nagy Mari, Udvaros Dorottya

EZT IS NÉZZE MEG!

videóajánló
az előadásról

Tündöklő Jeromos

Az ördög közöttük – Tamási Áron örök és metsző igazsága

Jeromos, az ördögös népámító, a politikai babérokra törő alak milliós üzletet lát abban, ha a székely falu népét pénzzel, ígéretekkel magához édesgetve remélt hatalmának tömegbázisává formálja. A minden irányból nyomorgatott, válságok és világégések árnyékában gyötrődő, megtépzott, esendő és gyarló székely közösség megkísértése nem jár sikerrel. „A becsület mellé kiharcoljuk a megélhető módot, mert ez jár nekünk Isten és ember előtt. De nem vagyunk mi koldusok, akiknek alamizsnát kell adni! Amivel csak holnapig lehet élni!” – mondja a falu lelkiismerete, Bajna Gábor fiatal gazda. Mert „nem veszett el bennünk a lélek!” és mert a legnagyobb vihar után is „örvendeni akar a szív és teremni a föld”.

Ha Tamási Áron *Tündöklő Jeromos* című színpadi játéka kapcsán aktuálpolitikai utalásokra ismerne a néző, az elsősorban a 125 éve született szerzőnek köszönhető. Tévedés lenne azt hinni, hogy a közéletet bemocskoló hamis propaganda, a megosztó, az embereket egymás ellen uszító trükkök utólag kerültek volna be az 1936-ban egy erdélyi faluban játszódó történet előadásába.

– Nehéz, súlyos téma ez ebben a vajúdó világban, de olyan humorral fűszerezi Tamási a darabját, hősei még esendősé-

gükben is olyan szerethetők, hogy valahogy meseivé válik minden. És ezt a „kedves szomorú-mókás falut előnti végre a reggeli fény – fogalmaz Márkó Eszter rendező. – Nem szerettem volna a székely sajátosságokat túlzottan hangsúlyozni, mert úgysem tudjuk azt a tájszólást megmutatni. Tamásinak mesés világa van, ami ma is szól hozzánk, nem szabad mindezt még egy mázzal bevonni. Tündöklő Jeromos esete manapság is ugyanígy történne. A székelykedés ezt a felismerést ásná alá”.

Az ördög megjelenési formája mindig ahhoz a helyhez igazodik, ahol feltűnik. Mert hát ki találkozott személyesen az ördöggel? Inkább annyi tudható, hogy mindig más és más alakot ölt, és még a helyi szerelmi háromszögbe is belevatkozik...

Schnell Ádám, alul: Kristán Attila

Tamási Áron

Tündöklő Jeromos

Tündöklő Jeromos – SCHNELL ÁDÁM | Sáska Mihály, korcsmáros – KRISTÁN ATTILA | Gáspár, a Sáska fia – KOVÁCS S. JÓZSEF | Bajna Gábor – HERCZEGH PÉTER | Ágnes, leány – SIPOS ILKA | Ákos, legény – BORDÁS ROLAND | Bálint, legény – FEHÉR LÁSZLÓ | Lina, mindenasszony – GÁL NATÁLIA | Gyula, asztalos – SÓTÉR ISTVÁN | Bella, varrónő – FÖRNÖSI D. JÚLIA | Örmester – SZILVÁSI SZILÁRD | Plébános – MADÁCSI ISTVÁN | Jegyző – FERENCI ATTILA | Kántor – VARGA JÓZSEF | Marci, az Ágnes apja – SZABÓ IMRE | Nőrincké, a Bálint anyja – OROSZ MELINDA | Elek, az Ákos apja – PALLYOV ATTILA m. v. | Posztós asszonyok – VASS MAGDOLNA, OROSZ IBOLYA | Dobos – GEILER CSABA m. v. | Dénkó – FÜLÖP TAMÁS m. v. | Falusi – HECZEL JÁZMIN

Díszlet: Csíki Csaba // Jelmez: Cs. Kiss Zsuzsanna // Dramaturg: Kulcsár Edit // Zene: Lovas Gábor // Koreográfus: Darabos Péter

Rendező:
MÁRKÓ ESZTER

mikor? hol?

február 13., 14. – 19 óra • Gobbi Hilda Színpad

EZT IS NÉZZE MEG!

videóajánló
az előadásról

Salome

Egy dráma, amelynek fő „eseménye”
a hír a szeretet eljövételéről

A fiatal júdeai hercegnő, Salome érzéki szerelemre lobbán a börtönbe vetett próféta, Jochanán (Keresztelő Szent János) iránt, ám a „sivatagi szent” visszautasítja őt. Ugyanakkor Salome szépsége annyira lenyűgözi a mostohaapját, Heródes Antipász tetrarchát, hogy egy pazar lakoma során arra kéri – táncával gyönyörködtesse el őt és a vendégeket, megígérve, hogy ezért bármely kívánságát teljesíti. Salome – akit a szentéletű Jochanán elutasított – bosszúvágytól hajtva és részben anyja sugallatára, ezüstpálcán kéri a próféta fejét. Heródes, bár tiszteli a prófétát, mégsem hallgat baljós előérzeteire, és Saloména tette esküje miatt végül lefejezteti Jochanánt.

A társalgási drámáiról nevezetes Oscar Wilde (1854 – 1900) különleges bibliai témájú darabjából különleges előadás készült a Nemzeti Színházban.

– A *Salome* egy olyan világról szól, amely még nem áll készen az Örömhírré, vagyis a Megváltó érkezésére és a Hírnökre, vagyis Keresztelő János prófétára, aki a darabban Jochanán névre hallgat – mondja Diana Dobrev a bolgár rendező. – A darab fő témái pedig a hit és a szeretet. Örök témák, amelyek különösen aktuálisak a napjainkban uralkodó hitetlenség idején. Wilde művének fő „eseménye” a szeretet eljövételének híre. A szeretet, amit nevezhetünk az isteni utáni vágyakozásnak is. De amikor a szenvedély szerelemnek álcázza magát, és nem teljesedhet be, amikor a kísértés tiltott tekintete a birtoklás ádáz vágyára összpontosul, akkor a bosszú képét ölti, mert nem lehet elviselni... A kor, amiben ma élünk, nagyon emlékeztet arra az időre, amikor a darab cselekménye játszódik. Akkor is és most is egy olyan korszakváltó pillanathoz érkeztünk, amikor az embernek az az érzése, hogy ez a világ fokozatosan kezd szétesni, és valami alapvető változás érte uralkodik el rajtunk. Úgy látom, hogy az emberiség eljutott egy olyan ponthoz, amikor azt érzi, hogy nem lehet így tovább létezni, de van remény...

Oscar Wilde

Salome

Salome – TABAJDI ANNA e. h. | Heródes – TRILL ZSOLT | Heródiás – SZÜCS NELLI | Jochanán – BERETTYÁN SÁNDOR | Námán, a hóhér – KOVÁCS S. JÓZSEF | Narraboth, az ifjú szíriai – BERETTYÁN NÁNDOR | Nátán, Heródiás apródja – MADÁCSI ISTVÁN | Mirjam – NAGY MARI | Tigellinus, a római – BOGNÁR BENCE JÁNOS | A kappadókiai / Eliezer, zsidó férfi – JAKAB K. TAMÁS | A núbiai / Ehud, zsidó férfi – KRAUTER DÁVID | Nazaréus / Elizeus / első katona – WINKLER TAMÁS ÁBEL | Nazaréus / második katona – SÉRA DÁNIEL | Ráhel / júdeai nő – POLYÁK ANITA | Rebekka / júdeai nő – BATTAI LILI LUJZA | Ruth / júdeai nő – SIPOS ILKA

Díszlet: Mira Kalanova // Jelmez: Marina Raychinova // Zeneszerző: Petia Dimanova // Hangtervező: Yavor Karagitliev // Dramaturg: Kozma András

Rendező: DIANA DOBREVA

mikor? hol?

február 24. – 19 óra • Nagyszínpad

EZT IS NÉZZE MEG!

videóajánló
az előadásról

Idegenek és ismerősök

Jókai és Munkácsy „találkozása” Párizsban

Az *Idegenek és ismerősök* két főhőse – a festő Munkácsy Mihály és az író, Jókai Mór – a 19. század két sikerembere. A darab cselekménye Jókai Mór párizsi látogatása idején játszódik. Az írófejedelem, aki feleségével időzik Párizsban, ellátogat a már halott Munkácsy Mihály lezárt műtermébe, hogy szemügyre vegye a világhírnévre szert tett kortárs életét körülvevő miliőt. A műteremben meglepetés fogadja...

– Munkácsy halála után nem sokkal Jókai második feleségével, Nagy Bellával Párizsba látogatott. Ez adta a darab alapötletét: Jókai felkeresi az elhunyt Munkácsy műtermét. Közben megjelenik a festőművész (vagy a szelleme – nem eldöntött), és beszélgetni kezdenek művészetről, életről, nőkről, a világpolgárságról és nemzeti elkötelezettségről. Valamiféle vetélkedés alakul ki közöttük: kinek az élete hogyan befolyásolta a művészetét, ki ér többet? Kinek a műve fontosabb a nemzete számára? Munkácsy, a világpolgárként élő és alkotó művészé, akinek külföldi hírneve nemzetközi szinten emeli hazája dicsőségét? Vagy Jókaié, aki minden körülmények között itthon marad, a bujdosást is vállalja, és – bár külföldön is sikeres – itthon a magyar közönségnek írja regényeit, színpadi műveit? Ezeket a kérdéseket művészetfilozófiai, létfilozófiai összefüggésekben tárgyalja a társalgási dráma – mondja a szerző, Zalán Tibor, a kortárs magyar irodalom egyik kiemelkedő alakja, költő és drámaíró. – „Engem megcsináltak – mondja Munkácsy. – Magát ki csinálta meg, Jókai?” – kérdezi. A nők biztos háttérrel teremtettek számukra, ezzel irányították és ösztökélték őket – olykor szelíd, máskor nem is olyan túl szelíd erőszakkal – munkára. Beszélgetésükben akkor is ütköznek, amikor egyetértenek.

Zalán Tibor a két művész közötti furcsa rivalizálást írta meg. Munkácsy irigyli Jókait, aki a nemzet lelkében, a nemzet szívében él. Ő Párizsból csak újsághír a magyarok számára. Erre Jókai úgy érvel: „Maga a világ szívében él, Munkácsy.” Mire a festő azt mondja: „a világnak nincs szíve; ha volt is, már régen megetté a pénz és a hatalom”.

Zalán Tibor

Idegenek és ismerősök

Jókai Mór – CZITOR ATTILA |

Munkácsy Mihály – GERNER CSABA

Zene – Varga Bálint // Lány – Kövesdi Kornélia // Jelmez – Petrovszki Árpád

Rendező: HERCZEG T. TAMÁS

mikor? hol?

február 17. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

a békéscsabai Jókai Színház vendégjátéka

EZT IS NÉZZE MEG!

videóajánló
az előadásról

Csalóka szivárvány

Tamási Áron: „Maradj önmagad, maradj az, aki vagy”

Tamási Áron *Csalóka szivárvány* című drámája egy székely birtokos gazda, Czintos Bálint történetét tárja elénk, aki fia sikeres érettségi vizsgájának hírére, valamint a faluban zajló ünnepség eseményeinek következtében ráébred, hogy megrekedt egy élethelyzetben, amelyből nem lát kiutat, és egyre képtelenebb összhangban tartani belső vágyait környezete elvárásaival. Régi barátja látogatása és egy váratlan tragikus esemény következtében úgy dönt, változtat sorsán, új életet kezd, pontosabban: identitást cserél.

A Czintosban zajló lélektani jelenség nem csupán az önmagával való szembeszegetést jelent, hanem a családjával, falutársaival való kapcsolatát is megterheli, és végül olyan feszültségekhez vezet, amelyekben képtelen lesz helytállni. Ebből az örvényből a visszaút már sokkal nehezebb, mint az új identitás kínálta, immár sorssá dermedt illúziójáték.

– A mű tanulsága, ahogy Tamási is mondja a darab végén: „Maradj önmagad, maradj az, aki vagy”, mert a gyökereidőtől, a mentalitásodtól, a kulturális közegedtől nem tudsz elszakadni. Az, hogy a főszereplő szerepet, identitást akar cserélni egy olyan közegben, ahol a legkisebb idegenség is üvölt, egy nagyon merész vállalkozás. Egyértelmű, hogy ez egy csalóka vágy, amibe bele is bukik. Rendezőként az én feladatomból az volt, hogy végigvezessem ezeket a karaktereket, hogy hitelesek és játszhatók legyenek. Van egy sajátos belső logikájuk – ami annyiban székely, hogy Tamási Áron írta –, ahogyan működnek, ahogyan látják a világot, és ez másként nem tud megszólalni, csak ebben a tisztaságban – fogalmaz Keresztes Attila rendező, aki első alkalommal dolgozik a Déryné Színház társulatával. Korábban a kolozsvári színház művészeti igazgatója, a szatmárnémeti Harag György Társulat művészeti igazgatója, majd 2012-től tíz évig a marosvásárhelyi Tompa Miklós Társulat művészeti igazgatója volt.

Tamási Áron

Csalóka szivárvány

Szereplők: KASZÁS MIHÁLY, SÜTŐ ANDRÁS, IVASKOVICS VIKTOR, TARPAI VIKTÓRIA, SZÉPLAKY GÉZA, LADÁCS FANNI e. h., DÁNYI KRISZTIÁN, JANKA BARNABÁS, LOSONCZI KATA, KERTÉSZ NÓRA e. h., HOSTYINSZKI MÁTÉ e. h., CHATER ÁRON / AMBRUS BENCE

Dramaturg: Szabó Réka // Díszlet: Fodor Viola // Jelmez: Huszár Kató // Zene: Boros Csaba

Rendező: KERESZTES ATTILA

február 23. – 19 óra • Gobbi Hilda Színpad

a Déryné Társulat előadása

EZT IS NÉZZE MEG!

videóajánló
az előadásról

Szophoklész nyomán

OIDIPUSZ ÉS A PRÓFÉTÁK

Rendező: DIANA DOBREVA

Plovdivi Dráma Színház | Bulgária

április 22. – 19 óra • Nagyszínpad

Kitekintés, párbeszéd

Multikulturális közegben az ember számára alapélménnyé válik a folyamatos kitekintés – és az ebből fakadó késztetés, hogy saját kulturális közegét párbeszédbe hozza másokéval. Személyes tapasztalatom ez – Erdélyben születtem és ott kezdtem színházi pályámat. Ilyenkor értjük meg ugyanis igazán, kik vagyunk, esetleg kik lehetnénk mi, és hogyan látnak minket mások. És megtanulunk másképpen kérdezni. Öröm számomra, hogy ez az élmény, amely szakmai fejlődésem során értékrenddé is vált, Budapesten, egyetlen fesztivál keretében újra és újra átélhető.

A Nemzeti Színház immár tizenharmadik alkalommal rendezi meg a Madách Nemzetközi Színházi Találkozót (MITEM), és a programsorozat idén is fontos üzenetet hordoz: a kultúrák közötti párbeszéd nem pusztán elmélet, hanem valódi és elemi erejű lelki találkozás.

Jó példa erre a párbeszédre a japán Tadashi Suzuki és társulata, a SCOT: legendás előadásuk a *Cyrano de Bergerac*, amely a japán harcművészetek és a nó-színház fegyelmével írja át az általunk ismert nyugati romantikus történetet lélegzetelállító keleti rituálévá. A magyar-szerb kulturális évad is a párbeszédéről szól, és ennek keretében látható több szerb előadás is az idei MITEM-en: az újvidéki *A salemi boszorkányok* és

| fotó: Georgi Vachev

A TIZENHARMADIK

Párizstól Belgrádig, Barcelonától Bukarestig, Újvidéktől a japán Togáig, Kelettől Nyugatig jelentős társulatok és különleges előadások érkeznek az egy hónapon át tartó 13. Madách Nemzetközi Színházi Találkozóra (MITEM) a Nemzeti Színházba. Klasszikus művek kortárs értelmezései, műfaji kísérletek – a világszínház Budapesten.

Lapzártakor kaptuk a szomorú hírt, hogy Valère Novarina Párizsban elhunyt. A magyar kultúra nagy barátja távozott, így nem lehet jelen a 13. MITEM-en, vizuális költeményének budapesti bemutatóján.

a belgrádi *A képzelt beteg* tart görbe tükröt a balkáni társadalom elé, ahol a hatalmi téboly és a társadalmi hipochondria a mindennapi túlélés metaforája.

A klasszikusok újraértelmezésének vonalán haladva, további különlegességeket ígér az idei MITEM. Andrei Șerban rendező a bukaresti Nemzeti Színház társulatával a hatalom természetrajzát vizsgálja a *Stuart Mária*ban – Robert Icke modern átírata leporolja Schiller klasszikusáról a pátoszt, és egy feszült politikai thrillert tár elénk. A kortárs kísérletezés bátorságát képviseli a szatmárnémeti Harag György Társulat *III. Richárdja* is, amely rockkoncertté alakítja Shakespeare utolsó királydrámáját. Igazi színház és zenei esemény az angol zenekar, a Tiger Lillies és a katalán La Perla 29 társulat sötét humorral átítatott punkkabaréja, *A Macbeth Song* is. A meditatívabb élményt keresőknek a francia drámaíró-rendező-képzőművész, Valère Novarina *Gondolatalakok* című vizuális költeménye kínál élményt. A produkció a nyelv, a test és a gondolat határvidékére vezeti nézőjét.

Ritka alkalom, hogy más országok kultúráiban ilyen sűrűn és ilyen lélekintó módon merítkezhessünk meg. A színház ehhez kivételes lehetőséget kínál, a MITEM-nek otthont adó budapesti Nemzeti Színház pedig a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozik azon, hogy megnyissa kapuit, és kitarja lelkét a közös gondolkodás előtt.

SZABÓ RÉKA, a Nemzeti Színház dramaturgia

MITEM-ajánló

Nemzeti Színház, Budapest • 2026. április 10. – május 10. | Ízelítő a tervezett programból

William Shakespeare

III. RICHÁRD

Rendező: ALBU ISTVÁN

Szatmárnémeti Északi Színház, Harag György Társulat |

Románia

április 10. – 19 óra • Nagyszínpad

| fotó: Tuong Vi Nguyen

GONDOLATALAKOK

Szöveg, festmény és rendezés: VALÈRE NOVARINA

Az Union des Contraires produkciója | Párizs, Franciaország

április 13. és 14. – 19 óra • Nagyszínpad (színpadi nézőtér)

Különleges és fesztiváldíjas előadások, nagy mesterek, jelentős társulatok érkeznek a 13. Madách Nemzetközi Színházi Találkozóra a Nemzeti Színházba. Mi foglalkoztatja ma a világszínház rendezőit? Milyen víziókat állítanak színre? Mit gondolnak ők ma múltról, jelenről, jövőről? Kortárs és klasszikus művek Belgrádtól Párizson át Barcelónáig a MITEM-en.

William Shakespeare nyomán

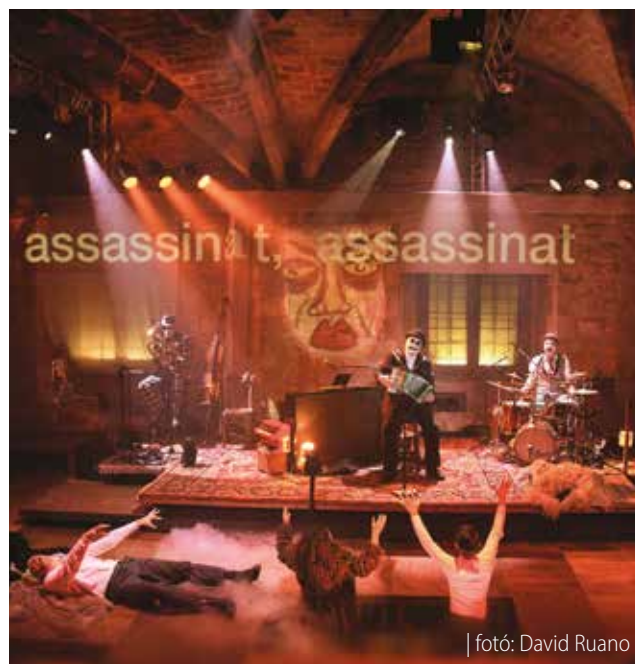
A MACBETH SONG

Rendező: ORIOL BROGGI

La Perla29 | Barcelona, Spanyolország és Tiger Lillies |

London, Anglia

április 16. – 19 óra • Nagyszínpad

| fotó: David Ruano

Molière

A KÉPZELT BETEG

Rendező: NIKOLA ZAVIŠIĆ

Nemzeti Színház | Belgrád, Szerbia

április 26. – 19 óra • Gobbi Hilda Színpad

| fotó: A. Ramadanović

Arthur Miller

A SALEMI BOSZORKÁNYOK

Rendező: NIKITA MILIVOJEVIĆ

Szerb Nemzeti Színház | Újvidék, Szerbia

április 25. – 19 óra • Nagyszínpad (színpadi nézőtér)

STUART MÁRIA

Robert Icke adaptációja Friedrich Schiller nyomán

Rendező: ANDREI ȘERBAN

Ion Luca Caragiale Nemzeti Színház | Bukarest, Románia

április 28. – 19 óra, nagyszínpad

PINOKKIÓ

Rendező: DAVIDE IODICE

Teatro di Napoli & Interno5 | Nápoly, Olaszország

május 7. – 19 óra, Kaszás Attila Terem

Edmond Rostand

CYRANO DE BERGERAC

Rendező: SUZUKI TADASHI

SCOT –Suzuki Tadashi Társulata | Toga, Japán

május 8., 9. –19 óra • Nagyszínpad

A teljes program meghirdetése 2026. január végén várható | mitem.hu

„Róza és Móríc a kezdet kezdetén a környezetük és a világ ellenséges volta ellenére is szerették egymást, és nem az egymásból húzott haszonban mérték a frigyük értékét.

SZÉCSI NOÉMI

„Hosszúnak rövid”

Laborfalvi Róza színi pályája Jókai feleségeként

Laborfalvi Róza megcsinálta a szerencsáját ezzel a Jókai-val, sugallta rögvest az író halála után megjelent életrajzában Mikszáth Kálmán. Szerinte a harmincegy éves, talán már pályája delelőjén is túljutott tragika úgy csapott le 1848 márciusában a naiv, kedves, tehetséges fiúra, mint élete utolsó nagy lehetőségére...

Már csak a „Jókainé” titulus is nagy fogás volt, hiszen Róza életkorában rég szégyen volt a férjezetlenség, elődei és pályatársnői a férjük nevéhez a -né szócskát ragasztva érezték magukat igazán tiszteletreméltó művészek, holott a legritkább esetben éltek házasságban.

NEM A „HASZONÉRT”

Azonban 1848 augusztusában még semmi garancia sem állt a művésznő rendelkezésére, hogy a huszonhárom éves fiatalember nagy hasznára lesz. Akármilyen ígéretes tehetség volt az ifjú Móríc, nem húzta még ki a pakliból az összes nyerő kártyát. Hivatalosan még kiskorú volt, saját újságírói keresetén kívül más vagyonnal nem rendelkezett, az édesanyja pedig azonnal kitagadta, amint vele ellenszegülve elvette a színésznőt. Írt ugyan jó pár nagy tehetségről árulkodó novellát, 1846-

ban kiadott egy regényt, a *Hétköznapiak* címmel, előtte és később is megszállottan próbálkozott a drámaírással, de mindent egybevetve nem emlékeznénk a nevére, ha barátjához, Petőfihez hasonlóan a csatamezőn esik el. Még csak készülődött arra, amit Petőfinek rövid, de lázas ütemű pályája során sikerült létrehoznia. Ám apró jelek arra utalnak: Róza és Móríc a kezdet kezdetén a környezetük és a világ ellenséges volta ellenére is szerették egymást, és nem az egymásból húzott haszonban mérték a frigyük értékét.

Róza férje tehát nem ment csatába, figyelmes férfi lévén azzal is meg lehetett bízni, hogy 1849 januárjában Szolnokról a gőzmozdonyon induljon vissza a Pestről menekülő színésznők málháiért, Debrecenben nem derogált neki, hogy a piacon bevásároljon és szatyorban hozza haza asszonyának, amit szerzett. A bukás után

Az első szerep, amit Jókai Laborfalvi Róza számára írt: a Dalma címszerepe (1852) | az illusztrációk forrása: OSZMI, PIM, OSZK – Színháztörténeti Tár

azonban sem benne, sem más forradalmár férjben nem volt sok köszönet. Szendrey Júlia férjéről, Petőfi Sándorról holttest híján azt sem tudták, él-e, hal-e, a Nemzeti egykori vezető férfiszínész, Egressy Gábor a törökországi Kossuth-emigrációval tartott, Csernovics Emília férjét, Damjanich tábornokot kivégezték, és még sorolhatnánk. Jókai egy borsodi faluban, Tardonán rejtőzködött, és mai szemmel nézve depresszióval küzdött. Róza azon az őszön már újra játszott, csak neki volt jövedelme, de fulladozott adósságaiban: a férj nem dolgozott, anyjának is hiába könyörgött pénzért. Nem az övék volt az egyetlen forradalom mámorában született házasság egy márciusi ifjú és egy nemzeti színházbeli színésznő között: Buljovszky Gyula 1848 novemberében vette el a színészdinasztiából származó, gyer-

mekkora óta játszó, és még ekkor is csak tizenöt és fél éves Szilágyi Lillát. A gyermekasszony hamarosan trónkövetelőként jelenik meg Laborfalvi Róza horizontján, bár a szerep-
körük nem minden ponton egyezett. Amellett a harmincas éveiben járó tragika egyeduralma meggyengült volna, a Jókai házaspárnak még megadatott néhány közös siker, a művészi pálya kölcsönös egyensúlya a reformkorból kigyógyuló és szabadságharcból felocsúdó magyar kultúrában.

KIÁLLT MAGÁÉRT

Jókai hivatalosan az 1843-as *A zsidó fiú* című drámáját tekintette első színművének, és az elkövetkezendő hat évtizedben is lankadatlan lelkesedéssel állt elő drámákkal, prólogokkal, alkalmi versezettekkel, noha igazi sikert leginkább regényei színpadi adaptációival aratott (ezek közül kiemelkedik *Az arany ember*, de ide tartozik a Jókai mesészerű elbeszéléséből készült *A cigánybáró* librettója is). A diadalhoz színpadi szakemberek közreműködése kellett, mert Jókai minden képzelőereje, kifejezőkészsége és színházi ismerete ellenére sem tudta kreativitását és találékonyságát a drámában úgy megnyilvánítani, ahogy regényeiben. Az első szerep, amit a feleségének szánt, az 1852 novemberében bemutatott *Dalma* címszerepe volt. *A varcho-niták* című novellájával nem sokat teketóriázott (ez általában is jellemző volt dramatizációs eljárásaira), csak formailag alakította át a szöveget, ugyanazok az események és párbeszédek, mint a novellában. A *Dalma* jól passzolt Laborfalvi Róza habitusához, egyben azt is illusztrálja, miért találhatta Jókai

JÓKAI MÓR ÉS A (NEMZETI) SZÍNHÁZ

Jókai írt népszínművet, hazafias és bűndrámát, ábrándképet, számtalan alkalmi darabot, színpadra adaptálta páratlanul sikeres regényeit. Felesége révén belülről ismerte a színház világát, regényeiben emléket állított a vándoréatristáknak és a Nemzetinek. Fábri Anna írása (Nemzeti Magazin, 13. évfolyam 1. szám) Jókai hosszú teátrumi pályáját mutatja be a kezdeti felíveléstől a csendes bukásokon át a „tisztessé” sikerekig.

Jelenet a Bánk bán 1845-ös bemutatójából – Lendvay Márton Bánk, Laborfalvi Róza Gertrudis szerepében – ebben a szereposztásban volt látható az ünneplők által félbeszakított előadás a Nemzeti Színházban 1848. március 15-én is Laborfalvi Róza és Jókai megismerkedésének színpadi eseményén

számos kortársa visszásnak az asszony személyiségét. Róza meg tudta személyesíteni az avar fejedelem fiúnak nevelt lányát, aki csatába vezeti népét, de a hétköznapi életben a harcos fellépés nem vált egy nő megítélésének javára. Pedig ha Róza leányasszony nem lett volna képes magáért kiállni 1837 és 1848 között, aligha marad talpon a kezdetben még Pesti Magyar Színháznak nevezett nemzeti színházban. A teátrum jegyzőkönyvei arról tanúskodnak, hogy a kezdetektől fogva kitartóan harcolt a foglalkoztatásért, magasabb fizetésért, előnyös és jelentős szerepekért – férjes asszonyként pedig azzal igyekezett nagyobb nyomatékot adni szavainak, hogy a vezetőséghez folyamodó leveleit férjével, az ismert íróval íratta meg. Például az egyikben Jókai ékes szavakkal azt boncolgatja, hogy miért méltatlan nevéhez az eddig játszott Stuart Mária helyett Erzsébet királynő szerepe Schiller drámájában. Laborfalvi Róza persze nem csupán azzal nyert, hogy férje nagy szakértelemmel fogalmazott meg helyette munkaügyi leveleket vagy írt neki temperamentumához passzoló szerepeket – a *Dalma* után a *Manlius Sinister*, a *Könyves Kálmán* vagy *A szigetvári vértanúk* is mind tartogatott egy-egy tragikus hősnőszerepet az író feleségének –, hanem mert Jókai pályája nagy részében országos terjesztési lapok szerkesztőjeként és szerzőjeként is működött.

A FÉRJ SAJTÓBEFOLYÁSA

A hírverés a 19. század közepén sem volt utolsó szempont, ugyanakkor – jelen korunkkal ellentétben – nagy kiváltság

volt a sajtó képviselőjeként a hírverés eszközeit birtokolni. Többen vádolták meg a Jókai házaspárt azzal, hogy a férj sajtóbefolyásával visszaélve Róza riválisait, azok előadásait szólja le. Jókai nem egyszer gúnyolódott népszerű francia darabokon, aminek az is oka lehetett, hogy sablonosnak, hatásvadásznak találta őket, vagy bosszantotta az ő művei iránt megmutatkozó érdeklődésen is túlmutató népszerűségük. Emellett azonban az is igaz, hogy Róza csak nagy ritkán játszott Georges Sand regényeinek színpadi adaptációiban, idősebb vagy ifjabb Dumas darabjaiban, míg nagy riválisa, Bulyovszkyné Lilla nemcsak nagy sikerszerűt köszönhetett az akkor még *Gauthier Margit* címen játszott Dumas-darabnak, a *Kaméliás hölgynek*, de maga is fordította. Ezek után nincs mit csodálkozni mindazokon, amit egy marosvásárhelyi színgazgató írt az 1850-es évek végén Lillának: „...láttam és itéltem mint búvik egy Jókai Mór is a papucskormány vasvesszeje által kényszerítve a magyarkás csörgősapkás polichenello öltözetébe, midőn olyan darabról ír, melyben ön játszott... mint veszen föl díszruhát és húz glacié kesztyűt, midőn oly darabot bírálgatott, melyben a »Pantoufle birodalom« megviselt hősnője működött”. Mielőtt azt hinnénk, Lilla magányosan állt a viharban, az is idetartozik, hogy az ő férje, Bulyovszky Gyula úgyszintén maga fogalmazta felesége színházi vezetőséghez intézett ultimátumait, például amikor az asszony a *Lear királyból* neki szánt szerepet elutasította; saját lapjában, a *Nefelejcs*-ben Jókaihoz hasonlóan oldaldőféseket osztott az ellentáborhoz kapcsolódó előadásoknak; sőt 1861 novemberében attól az övön

aluli ütéstől sem riadt vissza, hogy Laborfalvi Róza lányának halálakor csúfondárosan emlékeztesse az olvasókat: az elhunyt Benke Rózának törvénytelen leányként csak anyja volt, pedig más lapok a Jókai házaspár közös vesztését emlegették.

Ekkor már leszálló ágban volt Laborfalvi Róza pályája. Több évtizedes művészi rutinja révén a hozzáillő szerepekben páratlan alakításokra volt képes, de ahogyan azt a színházcsinálók a mai napig tudják: a dráma nem ad el annyi jegyet, mint a vígjáték vagy a zenés darab. Néhány kolléganőjével ellentétben a főszerepek után derogált volna áttérnie az anyaszerepekre, komikus vénasszonyokra. Amúgy sem volt vígjátéki vénája, csak a tragédia állt jól neki, semmi rugalmasság nem volt jellemében. Rosszakarói szerint összeférhetetlen volt, emlékezőtehetsége gyakran cserben hagyta, és rohamosan öregedett. Jókai egyik unokahúga szerint a lánya titkos szülésének, majd nem sokkal ezután bekövetkezett halálának évei viselték meg, 1859 előtt még nem látszott a férjével köztük lévő 7 esztendő, de utána öregasszonnyá vált a még férfikora nyarában járó Jókai mellett. Róza mindazonáltal a pályája alkonyát már valóban csak a férje híréből rávetülő fényben élte meg.

„JÓKAI MAMA”

Jókai 1850-es évek elején bekövetkezett szakmai áttörését soha nem látott sikerek követték, és mire Róza 1869-ben végleg elbúcsúzott a Nemzeti színpadától, a férj parlamenti képviselőként, főszerkesztőként is a magyar kultúra intézményének számított. „Jókai mama” – ahogyan az ifjú Jászai Mari utal a tragikára egy magánlevelében – alighaszavalthatt volna férjeversét Liszt zongorakiséréte mellett, ha egyben nem – a háta mögött öreg felesége miatt kigúnyolt – Jókai tiszteletreméltó neje. Ám azt még a hanyatlást közelről végigkövető Jókai-unokahúgok is elismerték: színésznői karizmáját a végsőkig megőrizte. Ritka nyilvános megjelenéseikor idegesen készülődött, ruhákat varratott, ékszergyűjteményéből kiválasztotta a megfelelő kiegészítőket, bosszankodva küzdött a szöveggel, de amikor magára öltötte a fellépőruhát, a hallgatóság elé lépett és belekezdett monológjába, a közönség királynői megjelenése, mély, lélekig zengő alt hangja, és szenvedélyes előadásmódja hatása alá került. Mert sajna a magyar színpad „*hosszúnak rövid, szélesnek keskeny, magasnak alacsony, egészben kényelmetlen és szoros... Jókainé, a tragikus gárda utolsó tagja, lefordított fákháival távozott el a házból*”, írta egy kritikus Róza 50. jubileumán az ereje teljében visszavonult művészről, de azt is hozzátette: „*amíg a nemzet él, a Jókai-pár csillagként fog ragyogni égi boltozatán*”. Bizony, mire nem maradt már élő ember, aki még látta páratlan Róza színpadi varázslatát, egyetlen szerepe bizonyult örök életűnek: a feleségé. Ha tesszik, ha nem, mégis igaza volt Mikszáthnak...

Cikkünk szerzője, Szécsi Noémi író, kultúrtörténész és Jókai-szakértő, akinek tavaly jelent meg a Jókai és a nők című kötete.

MINDEN, AMI SZÍNHÁZ, MINDEN, AMI NEMZETI SZÍNHÁZ...

★ SZÍNÉSZINTERJÚK ★ KULISSZATITKOK ★ PREMIERAJÁNLOK
★ ELŐADÁS-AJÁNLOK ★ SZÍNHÁZTÖRTÉNET ★ VILÁGSZÍNHÁZ
★ SZÍNHÁZI NOVELLÁK ★ GASZTROSZÍNHÁZ ★ KÜLÖNLEGES
PROGRAMOK ★ SZÍNHÁZI FOTÓK ★ KRITIKUS NÉZŐPONTOK

A NEMZETI MAGAZIN
MINDEN KORÁBBI SZÁMA
ÉS AZ AKTUÁLIS KIADÁS
IS OLVASHATÓ A NETEN.

JÁNOS VITÉZ 250

Január 21-én került 250. alkalommal műsorra a Nemzet Színház János vitéz című előadása. A 2014. március 7-én tarott bemutató óta mintegy 180 ezer nézője volt Petőfi Sándor klasszikus verses meséjének a Nemzeti színpadán. A címszerepet Mátray Lászlótól évekkel ezelőtt Berettyán Sándor vette át, Iluska megformálója Zsigmond Emőket, Szász Júliát majd Vas Judit Gigit követően Battai Lili Lujza, Szűcs Nelli (boszorka) és Varga József (francia király) pedig a kezdetektől a produkció résztvevője.

| A Szívem királynője olvasópróbája

ELŐKÉSZÜLETBEN

Szűcs Nelli, Polyák Anita és Trill Zsolt alakítják a *Szívem királynője* című kortárs angol színdarab szerepeit, amelynek január elején kezdődtek el a munkálatai. Az olvasópróbán Viktor Rizsakov rendező úgy fogalmazott, hogy Nichola McAuliffe angol színész és író műve „lenyűgöző emberi történet, amelynek során gyógyulást nyernek az emberi szívek.” A történet a kilencvenedik születésnapját ünneplő ékszerész, annak felesége és II. Erzsébet királynő körül forog. A bemutatóra áprilisban kerül sor.

Lapzártánk után, január közepén indultak el a világhírű Thornton Wilder *A mi kis városunk* című darabjának a próbái is. A Berettyán Nándor, Söptei Andrea, Schnell Ádám főszereplésével márciusban bemutatandó darab egy képzeletbeli amerikai kisváros lakóinak életébe ad „csehovi” bepillantást. Az előadás rendezője, a fiatal lett-orosz Ilja Bocsarnikovsz, aki a Színház- és Filmművészeti Egyetem osztályvezető tanára, tanítványi pedig februárban is láthatók a Nemzetiben, a *Repülni hív a magas ég* című produkcióban.

ÁLAKULÓBAN A NEMZETISÉGI SZÍNHÁZAK VILÁGSZÖVETSÉGE

Alakuljon egy nemzetiségi színházakat összefogó világszervezet – ennek a gondolatnak a kezdeményezője, a budapesti Nemzeti Színház decemberben előkészítő, egyeztető beszélgetést tartott. Ezen tíz olyan színházvezető vett részt, akik etnikai és nyelvi kisebbségek teátrumait vezetik. Az online tanácskozáson az Egyesült Királyságból ír és walesi, romániai és kazahsztáni német, spanyolországi katalán, hollandiai fríz, illetve az Oroszországi Föderációból baskír, csuvas és tatár szakemberek fejtették ki álláspontjukat. Egyetértettek abban, hogy a létrehozandó világszövetségnek egyfajta érdekképviselőt is ellátva kell szorgalmaznia a többségi és a kisebbségi kultúrák közötti párbeszédet, támogatnia a tapasztalatcserét, az előadások utaztatását és fesztiválok szervezését is. A szervező munka az idei 13. Madách Nemzetközi Színházi Találkozó, a MITEM keretében folytatódik.

BELGRÁDI VENDÉJÁTÉK

A *Kaukázusi krétakör* című előadással vendégszerepel a budapesti Nemzeti a belgrádi Nemzeti Színházban. A szerb-magyar kulturális évad keretében hívták meg a grúz Avtandil Varszimasvili Brecht-rendezését a szerb főváros vezető teátrumába, ahol 2018-ban a *Bánk bán* és a *Körhinta* volt műsoron. A kulturális évad keretében a belgrádi Nemzeti és az Újvidéki Szerb Nemzeti egy-egy előadása látható majd az idei 13. Madách Nemzetközi Színházi találkozón, a MITEM-en.

FEB. 2., 3. | FORTE TÁRSULAT

TOLDI » Arany János klasszikusának fizikai színházi feldolgozása. A Forte Társulat előadása diákoknak.

mikor? hol?

február 2. – 15 óra | február 3. – 11 óra • Kaszás Attila Terem

FEB. 13. | FEDÁK SÁRI

SZÜCS NELLI ESTJE » Fedák Sári volt „A” primadonna. Sztár Pesttől New Yorkig. Megjárta a siker csúcsait és a történelem poklát. Méltán ünnepelték, és méltatlanul félreállították.

mikor? hol?

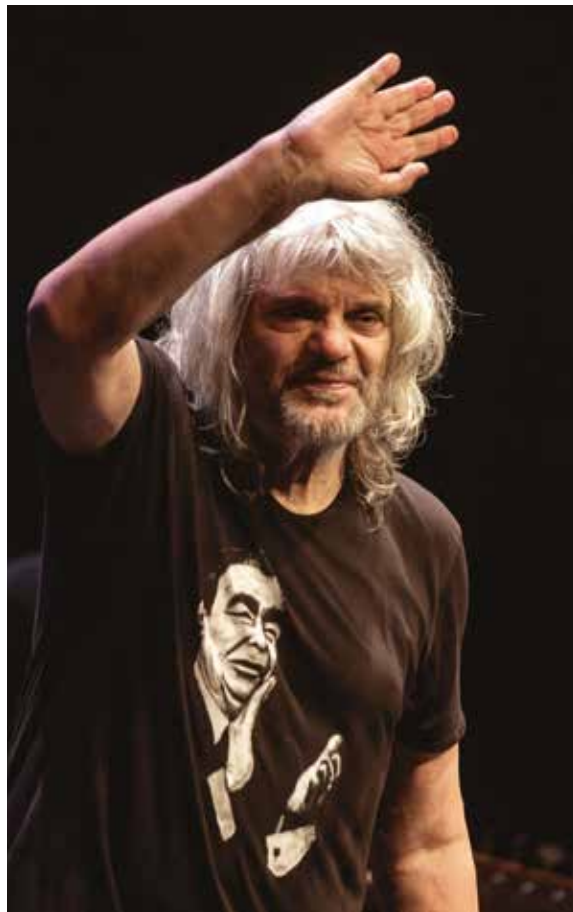
február 13. – 19 óra • Bajor Gizi Szalon

FEB. 4., 7., 9., 12., 28. | HOBO

TÚLÉLŐ TRALLALLA

„**HOBOLÓGIAI SZEMINÁRIUM**” » Földes László Hobo az új estjén a maga sajátos nézőpontjából meséli el az elmúlt harmincöt év történetét.

február 4., 7. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

TUDOD, HOGY NINCS BOCSÁNAT

„**József Attila Verseit** » úgy olvasom, mint a szent könyveket és néha, mintha a saját gondolataimat látnám leírva.”

február 9. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

HOBO 81

Koncert » A Hobo 80 országos turné lezárása – az ünnep jegyében, mert „a gyűlölet elöntötte hazánkat is.”

február 12. – 19 óra • Nagyszínpad

MEDVEVÁRA

Időutazás » Hobo időutazásra hívja nézőit egy évszázadokkal ezelőtti lovagvárba, hogy lássuk: mi volt akkor, mi van ma. Keserű vigaszra lelünk. . .

február 28. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

FEB. 14. | BEREZC ANDRÁS ESTJE

Mezei satu » Válogatás a legvidámabb mesékből, legendákból, énekekből. A műsort 20 év feletti gyermekeknek ajánljuk.

mikor? hol?

február 14. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

FEB. 14. | SZFE-ELŐADÁS

REPÜLNI HÍV A MAGAS ÉG

Stílus- és helyzetgyakorlatok, paródiák – a másodévesek előadása a Deszka fesztiváltól Görgényüvegcsúrig sokfelé látható volt már.

mikor? hol?

február 14. – 19 óra • Kaszás Attila Terem

az előadás ingyenes, jegyek a szervezési osztályon és a jegypénztárban igényelhetők

FEB. 12., 15. | MAGYAR NÉPMESE HÁZA

MESEELŐADÁSOK » A Nemzeti Színház előadásai egy-egy magyar népmese világába repíti el a legkisebb nézőket.

TIZENKÉT VARJÚ » Egy bátor lány elindul, hogy hazahozza varjúvá változtatott tizenkét bátyját.

mikor? hol?

február 12. – 10 óra

Kaszás Attila Terem

HALÁSZ JÓZSI » Mese az árva szegénylegényről, az aranyhalról, tündérkisasszonyról, sárkányokról, táltos csikóról és három próbatételről.

mikor? hol?

február 15. – 11 és 14 óra

Kaszás Attila Terem

IFJÚSÁGI PROGRAMOK A NEMZETI SZÍNHÁZBAN

1. KÖNYÖKNAPOK A NEMZETIBEN

Ünnepkörökhöz kapcsolódóan egy-egy vasárnap délelőtt tartunk **ingyenes családi programokat**. Könyöknapjainkon színházi műsorokat láthatnak és kézműves foglalkozásokon vehetnek részt az óvodás és kisiskolás gyermekek szüleikkel.

2. ÁDÁMOK ÉS ÉVÁK

Az országos mozgalommá vált **ÁDÁMOK ÉS ÉVÁK** ÜNNEP-én középiskolás színjátszó csoportok – minden évben új témát kapva – munkájukat minden év januárjában színházi gálán mutatják be a Nemzeti Színház Nagyszínpadán. A színe vitelre ajánlott művet/műveket mindig az évad elején, szeptemberben ismertetjük.

3. NEMZETISZÍNHÁZTÖRTÉNETI VETÉLKEDŐ

A négyfordulós vetélkedő során négyfős, középiskolás csapatok mérik össze tárgyi tudásukat, kutatóképességüket, kreativitásukat. Az első három forduló az Interneten zajlik, a döntőre a színházban kerül sor. A vetélkedőt az évad során márciusban hirdetjük meg a színház honlapján.

4. SZÍNHÁZPEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁSOK

Iskolai csoportoknak az előadás előtt a színpadi mű befogadását, utána pedig a látottak mélyebb megértését segítő foglalkozást tart színház- és drámapedagógusunk, akár az iskolában, akár a színházban.

5. RÁHANGOLÓ BESZÉLGETÉS

Az előadás előtt a produkció dramaturgja és/vagy rendezője vagy színházpedagógusunk mintegy 40 perces bevezető beszélgetést tart az iskolai csoportnak. A ráhangoló után a diákok felkészültebben ülnek be az előadásra, felfigyelhetnek összefüggésekre és érdekes részletekre is. A programra legalább két héttel az előadás előtt kell jelentkezni.

6. PÁLYAORIENTÁCIÓS ÉPÜLETLÁTOGATÁS

A bő egyórás épületismertetés, kulisszajárás közben színházunk többféle munkakörben dolgozó munkatársával találkozhatnak a diákok, akik örömmel mesélnek szakmájukról, az oda vezető útról.

A programokról mindegyikéről információ kérhető Pintér Szilviától, a Nemzeti Színház ifjúsági programfelelősetől, színházpedagógusától: szilvia.pinter@nemzetiszinhasz.hu

KULISSZAJÁRÁS

A csoportos iskolai színházlátogatások alkalmával, az előadás előtt nyílik rá lehetőség, de kérhetik külön programként is. Mintegy 30 perces **séta** közben bemutatjuk a színház működését, a színpadokat, az öltözőket és egyéb „háttérérdekeségeket” is. A programra legalább két héttel az előadás előtt kell jelentkezni!

Jelentkezés: latogatas@nemzetiszinhasz.hu

KEDVEZMÉNYEK

DIÁK, PEDAGÓGUS ÉS NYUGDÍJAS KEDVEZMÉNY - 30%

Játszóhelytől és szektortól függetlenül igazolvány felmutatása esetén érvényes a 30%-os kedvezmény. Egy előadásra egy igazolvánnyal egy jegyet lehet vásárolni.

CSOPORTOS DIÁKKEDVEZMÉNY - 40%

10 fő felett 40% kedvezmény a jegyárból a Nemzeti Színház saját előadásaira, illetve minden 10 fő után 1 db 50%-os kisérijegy adható.

DIÁKBÉRLETEK

Latinovits Zoltán diákberlet (3 szabadjegyet tartalmaz): **6000 Ft**
A diákberlet csak személyesen vásárolható meg a jegypénztárban, diákigazolvány felmutatásával.

PEDAGÓGUSBÉRLET

Madách Imre pedagógus berlet (3 szabadjegyet tartalmaz): **7000 Ft**
A pedagógusberlet csak személyesen vásárolható meg a jegypénztárban, pedagógus igazolvány felmutatásával.

JEGYPÉNZTÁR

1095 Budapest, Bajor Gizi park 1.
Telefon: +36-1/476-6868
jegypenztar@nemzetiszinhasz.hu

NYITVATARTÁS

Hétfőtől vasárnapig (ünnepnapi kivétellel)
10.00-18.00 óráig
Előadásnapokon meghosszabbított nyitvatartással, az előadás kezdéséig tart nyitva a jegypénztár.

AJÁNLOTT ELŐADÁSOK

Óvoda, általános iskola alsó tagozat:
Leander és Lenszirom | Halász Józsi | Tizenkét varjú
Általános iskola felső tagozat:
Egri csillagok | János vitéz | Körhinta | Salome
Középiskola:
A helység kalapácsa | A Mester és Margarita
A kaukázusi krétakőr | Bánk bán | Csikósmyói passió
Csongor és Tünde | Don Juan | Esthajnal | King Lear
Show | Lilom | Salome | Tóték | Tündöklő Jeromos
Ázott hajában hét halott bogár ragyog | István király

A Nemzeti Színház iskoláknak szóló programjaira az iskola@nemzetiszinhasz.hu e-mail címen lehet jelentkezni.
Munkatársunk minden kérdést, időpontot, részletet egyeztet az érdeklődőkkel!

VÁLTSON BÉRLETET A 2025/2026-OS ÉVADRA IS!

Válasszon szabadbérleteink közül! Ön választhatja ki az előadást, a helyszínt, a helyet és az időpontot is!
Szabadbérleteinkben nagyszínpadi és stúdiósínpados előadásokat tetszése szerint választhat.

SZABADBÉRLETEK

A bérletek a Nemzeti Színház saját előadásaira használhatók fel, a szabad helyek függvényében két kategóriában.

FEDÁK SÁRI bérlet

(3 szabadjegyet tartalmaz, amely beváltható 3 különböző előadásra)

I. kategória (zsöllye és balkon 1. sor):	9900 Ft
II. kategória (balkon 2. sortól és karzat):	7900 Ft

TÖRŐCSIK MARI páros bérlet (2 fő részére)

(6 szabadjegyet tartalmaz, amely beváltható 3 különböző előadásra)

I. kategória (zsöllye és balkon 1. sor):	18 900 Ft
II. kategória (balkon 2. sortól és karzat):	14 900 Ft

DIÁK- ÉS PEDAGÓGUSBÉRLETEK

A bérletek a Nemzeti Színház saját előadásaira használhatók fel, a szabad helyek függvényében a II. kategóriában (balkon 2. sortól és karzat).
A diák- és pedagógusbérleteket kizárólag személyesen lehet megvásárolni, a kedvezményre jogosító igazolványok felmutatásával:

LATINOVITS ZOLTÁN diákbérlet

(3 szabadjegyet tartalmaz, amely beváltható 3 különböző előadásra)

II. kategória (balkon 2. sortól és karzat):	6000 Ft
---	---------

MADÁCH IMRE pedagógus bérlet

(3 szabadjegyet tartalmaz, amely beváltható 3 különböző előadásra)

II. kategória (balkon 2. sortól és karzat):	7000 Ft
---	---------

VÁLASZTHATÓ ELŐADÁSOK LISTÁJA

NAGYSZÍNPAD

Voltaire: **CANDIDE** • Vörösmarty Mihály –Szarka Tamás: **CSONGOR ÉS TÜNDE** (zenés változat) • KARL MARX: **A TŐKE** • Eugène Labiche – Marc-Michel: **OLASZ SZALMAKALAP** • Oscar Wilde: **SALOME** | Szarka Tamás: **ESTHAJNAL** • Vecsei H. Miklós és a QJÚB: **ÁZOTT HAJÁBAN HÉT HALOTT** • BOGÁR RAGYOG • Mihail Bulgakov: **A MESTER ÉS MARGARITA** • CSÍKSOMLYÓI PASSIÓ • Molière: **DON JUAN** • Vörösmarty Mihály: **CSONGOR ÉS TÜNDE** (prózai változat) • Katona József: **BÁNK BÁN** • Gárdonyi Géza – Zalán Tibor: **EGRI CSILLAGOK** • Petőfi Sándor: **JÁNOS VITÉZ** • Kirill Fokin: **KING LEAR SHOW** • Sarkadi – Fábri – Nádaszy – Zs. Vincze: **KÖRHINTA** • TIZENHÁROM ALMAFA • William Shakespeare: **RÓMEÓ ÉS JÚLIA**

STÚDIÓSÍNPADOK

Eugène Ioseco: **HALDOKLIK A KIRÁLY** • Nichola McAluiffe: **A SZÍVEM KIRÁLYNŐJE** • Thorton Wilder: **A MI KIS VÁROSUNK** • A Magyar Népmese Háza: **TIZENKÉT VARJÚ, HALÁSZ JÓZSI** • Székely János: **CALIGULA HELYTARTÓJA** • Bertolt Brecht: **A KAUKÁZUSI KRÉTAKÖR** • Molnár Ferenc: **EGY, KETTŐ, HÁROM – AZ IBOLYA** • Szergej Medvedyev: **FODRÁSNŐ** • Sík Sándor: **ISTVÁN KIRÁLY** • Tamási Áron: **TÜNDÖKLŐ JEROMOS** • Örkény István: **MACSKAJÁTÉK** • Szilágyi Andor: **LEÁNDER ÉS LENSZIROM** • Molnár Ferenc: **LILIOM** • Bertolt Brecht: **KURÁZSI MAMA ÉS GYERMEKEI** • Örkény István: **TÓTÉK** • Földes László Hobo: **TÚLÉLŐ TRALLALLA** • Földes László Hobo: **MEDVEVÁRA** • Nyikolaj Erdman: **AZ ÖNGYILKOS** • Gogol nyomán: **REVIZOR** • Hubay Miklós: **ŐK TUDJÁK, MI A SZERELEM** • Lukács György: **HAZATÉRÉS** • Földes László Hobo: **AZ UTCAZENÉSZ** • Petőfi Sándor: **A HELYSÉG KALAPÁCSA** • Anton Csehov: **EGYFELVONÁSOS KOMÉDIÁK** • Georg Büchner: **WOYZECK** • Földes László Hobo: **TUDOD, HOGY NINCS BOCSÁNAT** • Földes László Hobo: **HALJ MEG ÉS NAGY LESZEL** • Berecz András önálló estje: **ISTEN BOLONDJA, TEREMTÉS, SÍP ÉS LANT, A NAGY VEREKEDÉS, MESE A MESÉRŐL, KÖKERTBEN LILIOM** • Szűcs Nelli önálló estje: **FEDÁK SÁRI • RZ65** (Rátóti Zoltán szólókoncertje az elmúlt tizenöt év dalaiból)

» Minden bérletünk úgynevezett szabadbérlet, amelyek közvetlen belépésre nem jogosítanak, a bérleteket minden esetben jegyre kell váltani. A bérletek a Nemzeti Színház saját előadásaira használhatók fel, a bérletre vonatkozó jegyár kategóriáktól függően, a szabad helyek függvényében.

» Bérletet nem váltunk vissza, a bérletre kiváltott jegyet csak az előadás elmaradása esetén váltjuk vissza. Bérleteink a 2025/26-os évadban, az évad utolsó előadásáig használhatók fel, készpénzre nem válthatók. A bérlet névre szól, de szabadon ajándékozható és átruházható.

» A bérletek jegyre váltásának módja:

Online: kattintson a QR-kódra; vagy személyesen a Nemzeti Színház pénztárában. (cím, nyitvatartás az 5. oldalon)

HAVI MŰSOR

Gobbi Hilda Színpad	1 V	18:00	A kaukázusi krétakör Bertolt Brecht
Nagyszínpad	2 H	18:00	Csongor és Tünde Vörösmarty Mihály – Szarka Tamás
Kaszás Attila Terem	2 H	15:00	Toldi Arany János I a Forte Társulat vendégjátéka
Nagyszínpad	3 K	11:00	Csongor és Tünde Vörösmarty Mihály – Szarka Tamás
Gobbi Hilda Színpad	3 K	18:00	A kaukázusi krétakör Bertolt Brecht
Kaszás Attila Terem	3 K	11:00	Toldi Arany János I a Forte Társulat vendégjátéka
Nagyszínpad	4 Sze	19:00	A Mester és Margarita Mihail Bulgakov
Kaszás Attila Terem	4 Sze	10:00	Tizenkét varjú Magyar Népmese Háza
Kaszás Attila Terem	4 Sze	19:00	Hobo: Túlélő trallalla Földes László Hobo
Nagyszínpad	5 Cs	19:00	A Mester és Margarita Mihail Bulgakov
Kaszás Attila Terem	5 Cs	19:00	Revizor Pebizop Gogol A revizor c. műve nyomán
Nagyszínpad	6 P	19:00	Körhinta Sarkadi Imre – Fábri Zoltán – Nádasz László – Zs. Vincze Zsuzsanna
Kaszás Attila Terem	6 P	19:00	Ők tudják, mi a szerelem Hubay Miklós
Nagyszínpad	7 Szo	15:00	Körhinta Sarkadi Imre – Fábri Zoltán – Nádasz László – Zs. Vincze Zsuzsanna
Gobbi Hilda Színpad	7 Szo	15:00	Macskajáték Örkény István
Kaszás Attila Terem	7 Szo	19:00	Hobo: Túlélő trallalla Földes László Hobo
Nagyszínpad	8 V	17:00	Esthajnal Szarka Tamás
Kaszás Attila Terem	8 V	15:00	Egyfelvonásos komédiák Anton Csehov
Kaszás Attila Terem	9 H	19:00	Tudod, hogy nincs bocsánat Földes László Hobo önálló estje
Kaszás Attila Terem	10 K	19:00	Az öngyilkos Nyikolaj Erdman
Nagyszínpad	11 Sze	18:00	Esthajnal Szarka Tamás
Gobbi Hilda Színpad	11 Sze	19:00	Fodrásznő Szergej Medvegyev
Nagyszínpad	12 Cs	19:00	HOBÓ 81 HOBÓ 81. születésnap koncertje
Kaszás Attila Terem	12 Cs	10:00	Tizenkét varjú Magyar Népmese Háza
Nagyszínpad	13 P	18:00	Csongor és Tünde Vörösmarty Mihály – Szarka Tamás
Gobbi Hilda Színpad	13 P	19:00	Tündöklő Jeromos Tamási Áron
Bajor Gizi Szalon	13 P	19:00	Fedák Sári Szűcs Nelli önálló estje
Nagyszínpad	14 Szo	15:00	Csongor és Tünde Vörösmarty Mihály – Szarka Tamás

Az Egri csillagok, a Tudod, hogy nincs bocsánat 12, a Fodrásznő, A kaukázusi krétakör, 14, a Revizor 16 éven felülieknek ajánlott!
Kísérőrendezvényeinkről az **48–49.** oldalon tájékozódhatnak. | A műsorváltoztatás jogát a színház fenntartja

* a ráhangolóra az előadások kezdete előtt 45 perccel, a közönségtalálkozóra az előadások után várjuk az érdeklődőket!

2026. FEBRUÁR

Gobbi Hilda Színpad	14	Szo	19:00	Tündöklő Jeromos	Tamási Áron
Kaszás Attila Terem	14	Szo	19:00	Mezei satu	Berecz András ének és mesemondó estje
Nagyszínpad	15	V	15:00	Candide	Voltaire regénye nyomán írta: David Jakovljević
Kaszás Attila Terem	15	V	11:00	Halász Józsi	Magyar Népmese Háza
Kaszás Attila Terem	15	V	14:00	Halász Józsi	Magyar Népmese Háza
Nagyszínpad	16	H	15:00	János vitéz	Petőfi Sándor
Nagyszínpad	17	K	11:00	János vitéz	Petőfi Sándor
Nagyszínpad	17	K	15:00	János vitéz	Petőfi Sándor
Gobbi Hilda Színpad	17	K	19:00	Idegenek és ismerősök	Zalán Tibor a Békéscsabai Jókai Színház előadása
Nagyszínpad	18	Sze	19:00	Ázott hajában hét halott...	Vecsei H. Miklós és a QJÚB * közönségtalálkozó
Nagyszínpad	19	Cs	11:00	Ázott hajában hét halott...	Vecsei H. Miklós és a QJÚB
Gobbi Hilda Színpad	19	Cs	19:00	István király	Sík Sándor
Nagyszínpad	20	P	19:00	Olasz szalmakalap	Eugène Labiche – Marc-Michel
Kaszás Attila Terem	20	P	19:00	Ők tudják, mi a szerelem	Hubay Miklós
Nagyszínpad	21	Szo	15:00	János vitéz	Petőfi Sándor
Gobbi Hilda Színpad	21	Szo	19:00	Macskajáték	Örkény István
Kaszás Attila Terem	21	Szo	19:00	Revizor	Gogol A revizor c. műve nyomán
Nagyszínpad	22	V	15:00	János vitéz	Petőfi Sándor
Nagyszínpad	23	H	11:00	János vitéz	Petőfi Sándor
Nagyszínpad	23	H	15:00	János vitéz	Petőfi Sándor
Gobbi Hilda Színpad	23	H	19:00	Csalóka szivárvány	Tamási Áron a Déryné Társulat előadása
Nagyszínpad	24	K	19:00	Salome	Oscar Wilde
Kaszás Attila Terem	24	K	19:00	Repülni hív a magas ég	A Színház- és Filmművészeti Egyetem előadása
Nagyszínpad	25	Sze	18:00	Egri csillagok	Gárdonyi Géza
Nagyszínpad	26	Cs	11:00	Egri csillagok	Gárdonyi Géza
Kaszás Attila Terem	26	Cs	19:00	Revizor	Gogol A revizor c. műve nyomán
Kaszás Attila Terem	28	Szo	19:00	Medvevára	Földes László Hobo

VÁSÁROLJON ONLINE SZÍNHÁZJEGYET

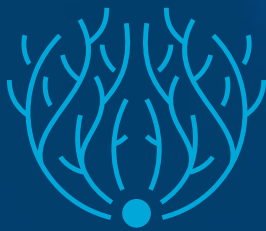
A NEMZETI SZÍNHÁZ ELŐADÁSAIRA!

VÁRJA KEDVES NÉZŐINKET A NEMZETI SZÍNHÁZ AJÁNDÉKBOLTJA, A CSORTOS GYULA AJÁNDÉKTÁR!

NYITVATARTÁS

A Csortos Gyula Ajándéktár már fél órával az előadás megkezdése előtt várja az érdeklődőket a Nemzeti Színház főbejárati szintjén.

MITEM13-BÉRLET

13. MADÁCH NEMZETKÖZI SZÍNHÁZI TALÁLKOZÓ
NEMZETI SZÍNHÁZ, BUDAPEST • 2026. ÁPRILIS 10 – MÁJUS 10.

Vásárolja meg most 2026-os MITEM bérletét!

A MITEM bérletek minden esetben csak külön előadásra válthatók be. Részletek: mitem.hu

3 előadásra szóló PRÉMIUM bérlet

13 900 Ft

4 előadásra szóló PRÉMIUM bérlet

16 900 Ft

Bármelyik előadásra felhasználható.

3 előadásra szóló NORMÁL bérlet

11 900 Ft

4 előadásra szóló NORMÁL bérlet

14 900 Ft

Kiemelt előadások kivételével felhasználható valamennyi előadásra.

Stúdióbérlet

12 900 Ft

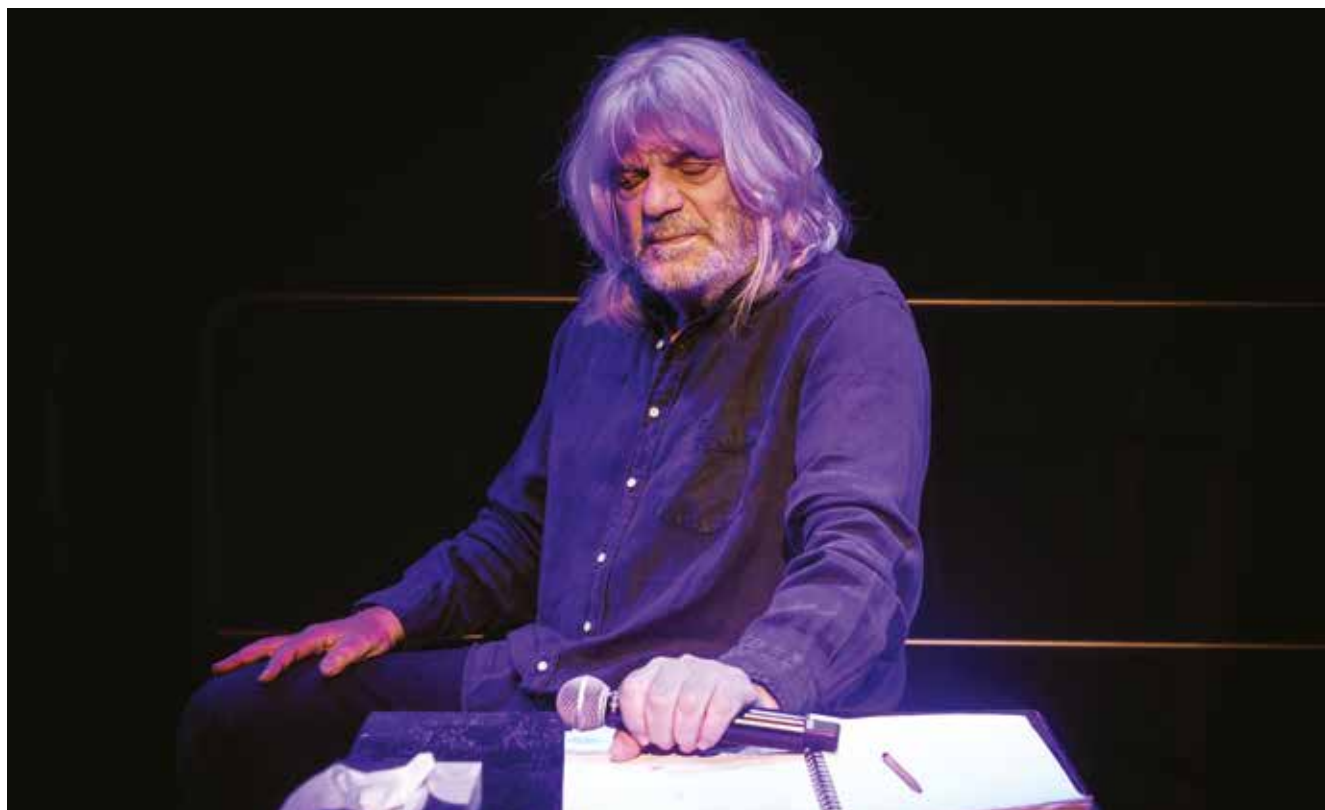
Csak stúdiósínpadi előadásokra érvényes.

A NEMZET SZÍNHÁZA

A Nemzeti Magazin
az interneten:
www.nemzetisinhaz.hu

Jelenet Földes László Hobo új előadásából: Túlélő trallalla | fotó: Eöri Szabó Zsolt

FEBRUÁRI ELŐADÁSOK

Brecht: **A KAUKÁZUSI KRÉTAKÖR** | Vörösmarty – Szarka: **CSONGOR ÉS TÜNDE** | Arany: **TOLDI** |
Bulgakov: **A MESTER ÉS MARGARITA** | Magyar Népmese Háza: **HALÁSZ JÓZSI, TIZENKÉT VARJÚ** |
Hobo: **TÚLÉLŐ TRALLALLA** | Gogol A Revizor c. műve nyomán: **REVIZOR PEBIZOP** | Sarkadi – Fábri –
Nádasy – Zs. Vincze: **KÖRHINTA** | Örkény: **MACSKAJÁTÉK** | Szarka Tamás: **ESTHAJNAL** |
Csehov: **EGYFELVONÁSOS KOMÉDIÁK** | Hobo: **TUDOD, HOGY NINCS BOCSÁNAT** | Erdman:
AZ ÖNGYILKOS | Medvegyev: **FODRÁSZNŐ** | Születésnapi koncert: **HOBO 81.** | Tamási: **TÜNDÖKLŐ
JEROMOS** | Szűcs Nelli önálló estje: **FEDÁK SÁRI** | Voltaire regénye nyomán: **CANDIDE** | Berecz András
önálló estje: **MEZEI SATU** | Petőfi: **JÁNOS VITÉZ** | Zalán Tibor: **IDEGENEK ÉS ISMERŐSÖK** |
Vecsei H. Miklós és a Qjúb: **ÁZOTT HAJÁBAN HÉT HALOTT BOGÁR RAGYOG** | Sík Sándor: **ISTVÁN
KIRÁLY** | Eugène Labiche – Marc-Michel: **OLASZ SZALMAKALAP** | Tamási: **CSALÓKA SZIVÁRVÁNY** |
Oscar Wilde: **SALOME** | Gárdonyi – Zalán: **EGRI CSILLAGOK** | Hobo: **MEDVEVÁRA**